

Ekmeği Arttırmak Değil Eşya Fiyatını İndirmeli

Buhranın Halli İçin Eşyayı Ucuzlatmak Bir Tedbir Gibi Kullanılmaz mı?

Buğdayı kıymetlendirmek için yapılan tekliflerin tatbik kabiliyetini haiz olmadığı nihayet anlaşıldı. Bu sene köylünün elinde geçen seneden kalma stok mal olmadığı için, alınacak tedbirlerin gelecek sene mahsulüne ait olması lüzumu tahakkuk etti. Bunun üzerine ekmeği fiyatının arttırılmasından vazgeçildi.

Fakat buğday meselesi ortaya yeni ve daha mühim bir mesele çıkardı: İktisadî buhran.

Diğer bir hal çaresi bulundu; Eşya fiyatlarını indirmek. Memlekette, ve birçok yer-

Buhrandan kurtulmak için eşya fiyatlarının ucuzlatılması da bir tedbir değil midir?

lerde artık inkârî mümkün olmayan, umumî bir buhran var.

(Devamı 6 ıncı sayfada)

Eskişehir Büyük Bir Tehlike Geçiriyor

Porsuk Ve Sarısu Nehirleri Taştı, Suların Sür'ati 25 Metredir

- × — Tehlikeye giren Porsuk kenarındaki evler
- × × — Muhabirimiz Bahaattin bey
- + — Sarısu ve Porsuğun birleştikleri mahal

[Tafsilatı 6 ıncı sayfamızda]

Başkaları Ne Düşünüyorlar?

Buğdayın fiyatını indirmek veya çıkarma şimdye kadar

Hamdi Bey atlerini indirmek.

Bu tedbir tatbik edilebilir mi? Edilebilirse ne netice alınır?

Bu hususta salâhiyettar olması lâzım gelen bazı zevat ile görüştük.

Fikirlerini "Hergün" sütunumuzda Süreyya Asım B. "Başkaları Ne Düşünüyorlar" başlığı altında okuyabilirsiniz.

Samsundaki Komünistlik Maznunları

Samson, (Hususi) — Burada yakalanan komünistler hakkında tahkikata devam edilmektedir. Bu maznunların geçenlerde İstanbulda tevkif edilen komünist teşkilâtına merbut olarak çalıştıkları anlaşılmıştır. Birkaç kişinin daha tevkifi ihtimallerinden bahsedilmektedir.

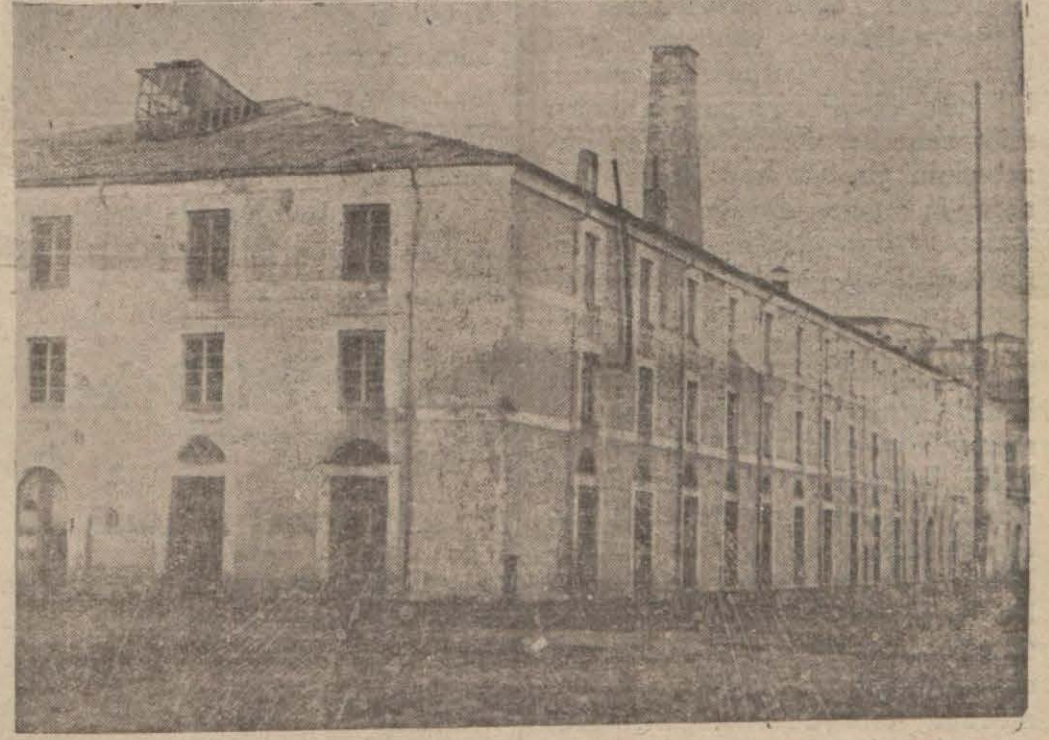
Hindenburg Mu Hitler Mi?

Bugün Almanya, bütün Avrupa siyasetini değiştirebilecek mühim bir intihap yapıyor: Reissicumhur intihabı.

Bu mücadelede bir tarafı Hindenburg, öbür tarafı Hitler temsil ediyor. Birinci, meşru yoldan, öbürü şiddetle Alman davasının yürütülmesine taraftardır. Bakalım hangi mantık galebeyi kazanacak?

Seyrisefain İşçileri İdareden Şikâyetçidir

Kânunusaniden Beri Yövmiyelerini Almıyan Fabrika Amelesine Dün 1700 Lira Dağıtılabildi

Dünkü hâdisenin cereyan ettiği Seyrisefain fabrikası

Seyrisefain idaresinin Azap kapıdaki fabrika amelesi, iki aydanberi biriken yövmiyelerini almadıkları ve alamadıkları için dün ustabaşları vasıtasile fabrika müdürü Cemil Beye muraat etmiş, bu biriken yövmiyeleri verilmediği takdirde işlerine devam edemeyeceklerini bildirmişlerdir.

Bunun üzerine Cemil Bey, işçileri fabrika meydanına toplayarak kendilerile doğrudan doğ-

ruya temas etmek istemiş ve arzularını sormuştur.

Amele, iki aydanberi para verilmediğini, on bin lira kadar alacaklı ve aile sahibi olduklarını, ailevi gailelerine munzam olan bu gayri muayyen tediye karşısında atelyeleri terketmiye mecbur bulduklarını söylemişlerdir.

Amele ile Bir Hasbûhal

Müdür Cemil Bey, bunun (Devamı 6 ıncı sayfada)

Kumkapıda Bir Yığın Kaçak Eşya Yakalandı

Dün zabıtaya bir kaçakçılık ihbarı yapılmış, derhal takibata geçirilmiştir. Zabıtanın tahkikat neticesinde öğrendiğine göre, Kumkapıda Taşçılar sokağında oturan İzzet isiminde bir ahşının evinde bir yığın kaçak eşya saklı bulunmaktadır. Polis memurları derhal harekete geçmişler ve İzzet Efendinin evine gelerek her tarafı araştırmaya başlamışlardır. Neticede evin muhtelif yerlerinde mühim miktarda kaçak tütün, bir mavzer tüfeği, bir yığın mavzer fişegi, bir tabanca, birçok tabanca fişegi ve bir okka da misket kurşunu bulunmuştur. Polisler ahçı İzzet Efendiyi yakalamışlar, adliyeye vermişlerdir.

Japonlar Sulh İstiyorlar

- Japonlar samimî olarak sulh istiyorlar.
- Nereden anladın?
- Büyük bir taarruza daha hazırlanıyorlarmış!

Halkın Sesi

Beynelmilel Sahada
Para Meselesi

Geçen gün Pöti Pariziyen isminde bir Fransız gazetesi bize, maliye dersi veriyor sonra da Tütün İhisarının işletilmesini Fransızlara devretmemizi tavsiye ediyor. Biz, bu garip vaziyet hakkında fazla bir şey söylemeden sadece karlarımızın mülâhazasını yazmayı muvafık gördük:

Şerif Bey (Aksaray Lânga caddesi 21)

Dünyada iktisadi buhrandan şikâyet etmeyen hiçbir millet kalmadı. Bu buhranı yenmek için her devlet iktisadi ve mali tedbirler alıyor. Bu buhran dalgası bizim memleketimize de geldi.

Fertler gibi devletlerin de ikraz ve istikraz yapmaları tabii birer haktır. Tütün ihisarının bir Amerikalı gruba satılması münasebetle Pöti Pariziyen gazetesinin yaptığı beynelmilel jurnalılığı pek bayağı buldum. Tefeci bangerlerin fikirlerini neşreden bu gazete hâlâ Türkiyeyi müstamere veyahut yarım müstamere bir memleket sanıyor. Biz onlara para veriz ama bizim istediğimiz yere sarfetmezler diyor. İktisadi bir icapla belki istikraz da yaparız. Fakat Türkiye siyasi ve medeni rüş-tünü idrak etmiş ve kapitülasyonları ve imtiyazları kırmış bir memlekettir. Dahili siyasetini tedvir ederken masraf listesini onlara göstermiye hiçbir vakit mecbur olmayacaktır. Bu gibi gazeteler kafalarından bu kötü zihniyeti silmeyince bizi hâlâ anlamadıklarına hükmederiz.

Necmettin Şükrü Bey (Mehmetpaşa yokuşu 72)

Tütün ihisarının bir Amerikalı gruba verileceği şayiisi üzerine insafsız Dünyu Umumiyeciler ve gazeteleri faaliyete geçtiler. Türkiye kendi zaamlarınca müsait bir devirde açıldığına kani oluyorlar. Sarf noktalarını kontrol etmek bize para vereceklermiş. Biz o imtiyaz zincirlerini kırıncaya kadar neler çektik neler?.. Türkiye bileklerine öyle bir zincir daha vurduramaz. Türkiye tam manasile müstakil ve hür bir devlet kurmuştur. Bu istiklâl ve hürriyeti kabul ve tasdik eden devletlerle her türlü iktisadi alışverişlerde bulunabilir. Bizi hâlâ Sultanlar Türkiyesi tanyanlarla işimiz yoktur.

Ahmet Kudsi Bey (Sultanahmet Firuzâğa 35)

Pöti Pariziyen gazetesinin bezirgânca yazdığı yazıyı ben de okudum. Sultanların keyfi ve sefahati için alınan paraların ağır faizlerini ödeye ödeye canımız çıkıyor. Bizim bu civanmertliğimizi kabul ederek lehimize yazmazlarsa bari sükût etmeleri lâzımgelen bu gazetelerin çirkin neşriyatına omuz silmekten başka ne yapılabilir.

DAHİLİ HABERLER

Piyanko
Bahtiyarları

Dün çekilen on ikinci tertip Tayyare piyankosunun ikinci keşidesinin bahtiyarları öğrenilmektedir.

Büyük ikramiyeye olan 35000 lirayı kazananlardan biri Mehmet Bey isminde bir kavafur. Çarşıkapıdaki dükkânında çalışmaktadır. Diğer de yine şehrimizde kâtip Necati Bey isminde bir zattır.

Her iki bahtiyar da hisselerine isabet eden ikramiyeleri dün almışlardır:

Kavaf MEHMET B.

Hiddetli Bekçi

Vekilharçın Sopa İle
Başını Patlatmış

Kanlıcada oturan Prenses Rukiye Hanımın köşkünde bekçilik yapan Süleyman Ağa kendisini Prenses'e şikâyet eden vekilharç Ali Efendi ile kavga etmiştir. Bekçi dün iyi su getirmekte olan vekilharçın önüne çıkmış kalın bir sopa ile adamcağızı başından ağır surette yaralamıştır.

Drahmi Düşüyor

Dün Borsada Sekiz Kuruş
Sukut Etti

Alman haberlere göre Yunanistan hükümeti altın esasını terketmek üzere. Bu haberler üzerine bir hafta evvel borsada 20 tanesi 43 kuruştan muamele gören drahmi dün (35) kuruşa düşmüştür. Altın esası terkedildiği takdirde drahmi çok sukut edeceğinden, bu esasın terkinden evvel Yunanlılarla mukavele yapmış olan ihracat tacirlerimiz vaziyetten çok müteessir ve mutazarrır olacaklardır. İthalât tacirlerimiz ise piyasada ucuz drahmi bulmak suretile evvelce drahmi üzerine yaptıkları mukavelelerden kazanacaklardır.

Konya Valiliği

Tütün İhisarı Başmüfettişi Raşit Beyin Konya valiliğine tayininden bahsedilmektedir.

Tacirlerin Bir Endişesi
Eski Borçların Tediye-
sinde Zarar Görüyorlar

Dünki nüshamızda bir kariimiz, ithalâtın tahdidî dolayısıyla çekilemeyen mallara ait bono bedellerinin İngiliz lirasının bugünkü fiatı olan (825) kuruş üzerinden değil, o zamanki fiatı olan 725 kuruş üzerinden ödemesi için hükümetin tedbir almasını temenni ediyordu.

Yaptığımız tahkikata göre, bono bedelleri İngilizin bugünkü fiatı üzerinden ödendiği takdirde idhalât tacirlerimiz mühim zararlara uğrayacaklardır. Vaziyet ile alakadar bir kısım zevat bu hususta alınacak tedbir olmadığını söylemekle beraber idhalât me-

sesinde alınacak umumi karar ve tedbirlerin ilerisi için bu sahada müessir olacağı fikrindedirler.

Diğer taraftan dün malî ve ticarî mahafilde, ithalâtın tahdidî usulünün tatbikinden sonra memleketin gördüğü fayda ve zararları tespit için Ankara'da me'b'us ve mütehassıslardan mürekkep bir komisyon teşkil edileceği hakkında bir şayia deveren etmiye başlamıştır. Harici Ticaret Ofisi müdürü Cemal bey dün vaki olan davet üzerine derhal Ankara'ya gitmiştir.

Azılı Çigerci

İki Kişiyi Yaraladıktan
Sonra Teslim Oldu

Galatada çigercilik eden Rıza isminde bir arnavudun, çigerci Sabriden 30 lira alacağı varmış. Rıza dün Sabriden alacağını istemiş, bu yüzden aralarında bir kavga çıkmıştır. Rıza bıçağını çekerek Sabriyi birkaç yerinden yaralamış ve kaçmıştır. Rıza, kaçarken yolda kendisini yakalamak isteyen Petro isimdeki şahsı da tehlikeli surette yaralayıp firara devam etmiştir. Bu azılı çigercinin peşine düşen bekçi Rüşen Ağa Tepebaşında Rizaya ateş etmiye başlamıştır. Hayatının tehlikede olduğunu gören Rıza bu suretle teslim olma mecbur olmuştur.

Yaralı Öldü

Bir müddet evvel Asmalımes-citte muhtarın kahvesinde Karahisarlı Şerif isminde birisi, Turkuvazda çalışan Rüştiyi meçhul bir sebeple tehlikeli surette yaralamıştı. Rüşti dün hastahane de ölmüş, Şerif de tevkif edilerek adliye ye verilmiştir.

Dünyu Umumiye Tahvili Düştü

Dünyu muvehhide tahvilâtı bir hafta evvel Avrupada 31 franga: bizim para ile beheri 64 kuruşa yükselmişti. Her nedense dünki Avrupa telgrafları 26,75 frank üzerine gelmiş, bunun üzerine bu tahvilâtın beheri borsada 54 kuruş üzerine muamele görmüştür.

Kaçakçılar

Esrarcılar Ağırcezada
Sorguya Çekilecek

İhtisas Mahkemesi salâhiyeti harici görerek Müddeiummilîğe verdiği esrar kaçakçılarında Panayot, İstefanidis ve şoför Fehmi Ef. ler dün ikinci müstantiklik tarafından isticvap edilmişlerdir. Müstantik, Panayot ve İstefanidis hakkında tevkif müzekkeresi kesmiş ve şoför Fehmi Ef. yi serbest bırakmıştır. Otomobilin sahibi Cemal Bey de şoförünün tahliyesi üzerine otomobilin kendisine geri verilmesini Müddeiummilîğe müracaat ederek istemiştir. Kaçakçıların muhakemesine ağır ceza mahkemesinde bakılacaktır.

Mühürlü Telefon

Belediye Müfettişlerinden Ali Yaver Beyin mühürlü telefonundan istenilen fazla mükâleme tahkikatının Beyazıt Merkezince bitirilerek Müddeiummilîğe verildiğini yazmıştı. Müddeiummilîk dün tahikat evrakını Müstantikliğe tevdi etmiştir.

Hayat Pahalılığı

Ticaret Odası İstatistik Bürosunun yaptığı istatistiğe göre hayat kânunusaniye kânunuevvelle nazaran yüzde bir pahalılaştırmıştır. Yine bu istatistiğe nazaran hayat 1914 senesine nazaran yüzde 1203 pahalıdır.

Günün Tarihi

İhisarlarda Tasfi-
ye Nasıl Olacak?

İhisar idarelerinde bir kısım dairelerin tevhidî münasebetle bazı memurların açıkta kalacağı yazılmıştı. Bu hususta yeni bir kadro hazırlanmış gibidir. Verilen malûmata göre tütün, tuz ve müskrat ihisarlarının memur, hukuk, Levazım, teftiş, muhasebe, satış, hususî kalemler murakabe ve diğer bazı merkez şubeleri ve mülhakat başmüdürlükleri tevhit edilecek, bu suretle birçok memur açıkta kalacaktır. Bunlara kanunen muayyen ikramiyeler verilecektir.

Yeni Irak Sefiri

Yeni Irak Sefiri Emir Zeyt Cenapları dün Ankara'da Reisicumhur Hz.e itimatnamesini takdim etmiştir.

Mısırdaki Türk Tütünü

150 milyon İngiliz lirası sermayeli bir şirket Mısırdaki Türk tütününü işlemek ve satmak hakkının kendisine verilmesini istemiştir. Müzakerat cereyan etmektedir.

Borç Tecili

İsveç Grupile Müzakere
Devam Ediyor

Şimendifer inşaatını deruhte eden İsveç şirketine bu seneye ait borç taksitlerinin tecili için başlanılan müzakere Ankara'da ilerlemektedir. Dün Ankara'ya giden şirket müdürlerinden iki zat, müzakerelerin bir itilâf ile neticeleneceğini söylemişlerdir.

İş İstiyenler

Dün elli kadar işsiz tütün ameli vilâyete müracaat ederek kendilerine iş temin edilmesini ricasında bulunmuşlardır. Bu hususta faaliyete geçmiştir.

Ziraat Vekâletinde

Ankaradan bildirildiğine göre Ziraat Vekâletinde, Vekâletin uğraştığı işler için ayrı ayrı ihtisas şubeleri teşkil edilmiş, bu şubelere mütehasıs amir ve memurlar getirilmiştir.

Bir Rüşvet Maznunu

Bir Ermeniden 20 lira rüşvet almakla maznun sabık komiser muavini Hâmit Hayri Ef. dün ağırcezada sorguya çekilmiş, müddeiummilî tecciyesini istemiştir.

Ticaret Odasında

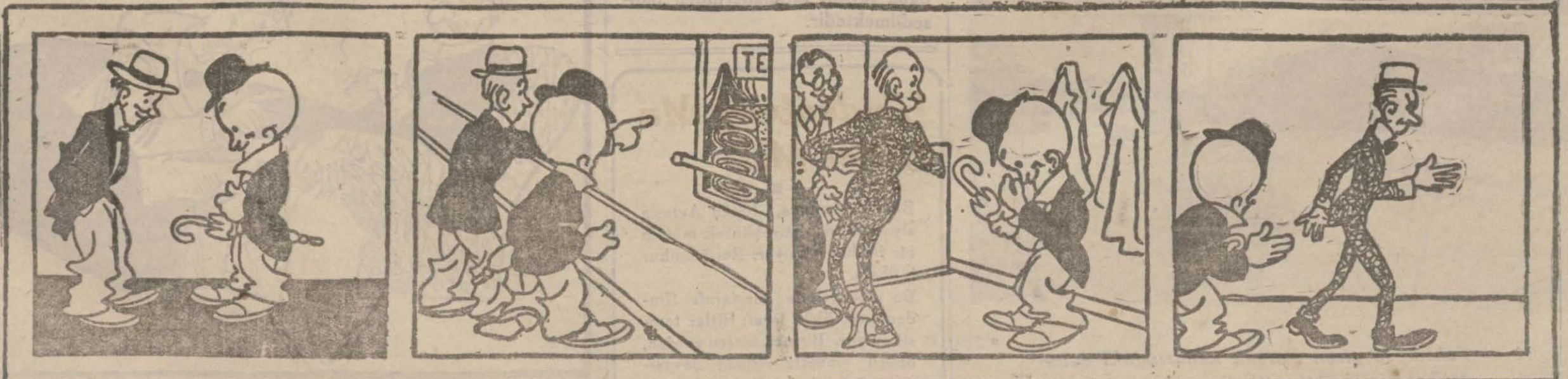
İstanbul Ticaret Odası kongresi dün üçüncü toplantısını yapmıştır. Toplantıda ihracat mallarımızın her biri için birer ihracat nizamnamesi, köylüler arasında istihsal ve kredi kooperatifleri tesisi etrafında görüşülmüştür.

İki Defa İntihar Etmiş

Agop isminde bir gazete müvezzil dün Babâli civarındaki evinde kendini asarak intihar etmiş ve ölmüştür. Bu adam bir hafta evvel de kendini denize atmış, fakat kurtulmuş idi.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Ve Terzi

1: Komşu — Hasan Bey, haydi bu sefer de Beyoğlu terzilerinde bir esvap yaptıracağım, dedim.

2: Komşu — Bir terziye gittim, 90 liraya bir esvap ısmarladım, Hasan Bey, 90 liraya.

3: Komşu — Fakat bak şu elbiseye... Pantolon, ceket daracak... Adeta vücudumu örtmüyor, dışarıda bırakıyor.

4: Hasan Bey — Ayol, bu terzi seni giydirmemiş, soymuş, komşu, soymuş!

Hergün

Başkaları
Ne
Diyorlar?

Toprak istihşalâtile, fabrika istihşalâtı arasındaki eşya fiatlarında görülen muvazenesizlik hakkında diğer salâhiyetli ne diyorlar? Belediye İktisat Müdüriyetine, buhran ile mücadele etmek üzere getirilen, ve iktisat işlerindeki vukufile tanınan Belediye İktisat Müdürü Asım Süreya Bey diyor ki:

"Bugünkü Buğday fiatının köylüyü kurtarmaması meselesine gelince, bu, kısmen köylünün pahalı yaşamasından ilerigelmektedir. Köylü şekeri pahalı yiyor, Amerikan bezini pahalı giyiyor, hulâsa bu gibi ihtiyaçlarını pahalıya temin ediyor. Bu gibi masnu eşya fiatlarını indiremez miyiz? Bence meselelerin bir tetkik cephesi de budur. Bu yoldan yürümekte çok fayda görüyorum."

Buğday meselesini en iyi tetkik etmiş olan Hamdi Bey diyor ki:

"Memlekette eşya fiatları arasında, para kıymetleri arasında büyük muvazenesizlikler vardır: toprak istihşalâtı, sanayi istihşalâtı karşısında tamamen himayesiz kalmıştır. Hükümet tedbirleriyle sanayi istihşalâtını, inhisar mevaddını, nakliye tarifelerini vesaireyi cihan piyasasındaki umumî fiat düşüklüğünden kurtarmış ve bu suretle dünyadaki buhranın memleketimizde bu sahadaki tesirlerini hemen hemen sıfıra indirmiştir. Fakat ziraat istihşalâtımız böyle midir? Bilâkis bunlar cihan piyasasındaki düşük fiatlere karşı himayesizdir. Herşeyde piyasa ve fiat, hükümet tarafından tanzim edilmiş ve yükseltilmiş olan bir memlekette, yalnız ziraat istihşalâtı ve eşyasının himayesiz bırakılmasının, iktisadî ve içtimai buhranlar vücuda getirmesinden daha tabii ne olabilir?,"

Ziraat mütehasısı Şükrü Hüseyin Bey diyor ki:

"Memleketimizde ötedenberi her iktisadî sınıf himaye gördüğü halde rençperimiz millî hayattaki mevkiinin içtimai ve iktisadî ehemmiyeti nisbetinde himaye edilmemiştir."

Bu mütaleaların birleştiği nokta, sanayi eşyasının himaye edilmesine ve fiatlerin yükseltilmesine mukabil, köylünün ve köy istihşalâtının himayesiz kaldığıdır.

Hariciye Vekili

Kıral Boris Hz. Tarafından
Kabul Edilecek

Sofya, 13 (Hususî)— Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey bugün saat üçte Kıral Boris Hz. tarafından kabul edilecektir.

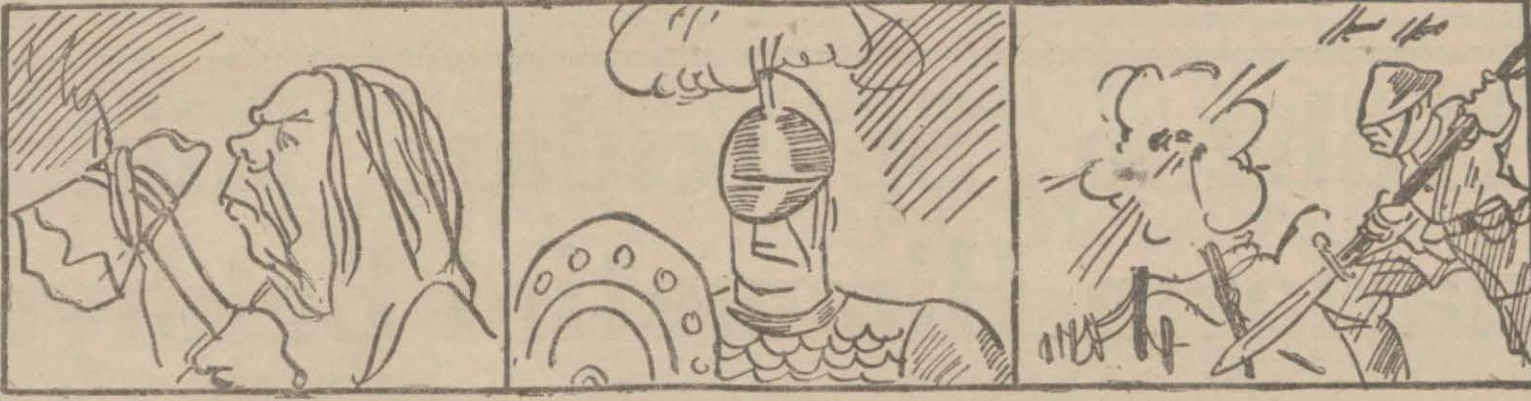
Malî Rapor

Halk Fırkası grupunda
Müzakere Edilecek

Ankara, 13 (Hususî)— Halk Fırkası Malî tetkik komisyonunun hazırladığı raporun salı günü fırka grupunda müzakeresi ihtimal dahilindedir. Olmadığı takdirde Pazartesi veya cumartesi günü müzakere edilecektir.

Son Postanın Resimli Makalesi

★ Medeniyet ★

1 — İlk insanlar vahşi hayvanlarla mücadele eder, onları öldürebildikleri müddetçe yaşayabiliyorlardı. Bu, onların medeniyeti idi.

2 — Sonra Mısır, Roma, Yunan medeniyetleri gibi büyük medeniyetler doğdu. Bunlarda da binlerce insan köle gibi kullanılır, ehmamlar yaptırıldı. Bu da, onların medeniyeti idi.

3 — Bugün de insanların birbirlerini öldürmek için bin bir vesile icat ettiklerini ve bin bir silâh keşfettiklerini görüyoruz. Her vesileden istifade ederek birbirlerini boğazladıklarına şahit oluyoruz. Bu da, bugünün medeniyeti.

SON TELGRAF HABERLERİ

Çin Jenerali Şankayşek Es-rarengiz Şekilde Zehirlendi

Londra, 13 (D. Hususî) — Tokyodan haber veriliyor: Buraya gelen son haberlere göre Çin kumandanı Jeneral Şankayşek ağır ve ümitsiz surette hastadır. Söylendiğine göre hüviyetleri henüz tesbit olunamayan bazı meçhul şahıslar Jeneralın yemeğine gizlice ze-

hir katmışlar ve Şankayşek bu yemeği yedikten sonra zehirlenerek yatağa düşmüştür.

Londra, 13 (D. H.) — Amerika hükümeti, Japon askerlerinin Şanghayı terk ve tahliye etmesini temin maksadile Fransa, İtalya ve İngiltere ile mesai iştirakine karar vermiştir.

Japonya, Çin Hükûmetine Yeni Bir Muharebe Notası Verdi

Moskova, 12 (A. A.) — Tas ajansına Şanghaydan bildiriliyor: Japon konsolosu Nankindeki Çin makamatına gönderdiği bir notada, mezkûr makamları Japon aleyhtarı harekete müzaheret etmekle itham eylemiş ve bu hareket de-

vam ettiği takdirde Şanghaydakine müşabih askerî harekete tevessül edileceğini bildirmiştir: Japon filosunun Nankin muntakasındaki beklenilmeyen faaliyeti halk arasında büyük endişeler tevhit etmektedir.

(Gece yarısına kadar gelen haberler 8 inç sayfamızdadır)

Dünyanın En Zengin Adamı Kendini Öldürdü!

Kibrit Kıralı Kalbine Kurşun Sıktı

Paris, 13 (A. A.) — Dün Amerikadan buraya gelmiş olan kibrit kıralı ve dünyanın en zengin adamı İsveçli Kröger, bugün apartmanındaki odasında kalbi bir revolver kurşunu ile delinmiş olduğu halde ölü olarak bulunmuştur. Revolver, yanı başında bulunuyordu.

Kröger, bir takım işler hakkında görüşmek üzere sabahleyin bazı İngiliz, Fransız ve Amerikan bankerlerine randevu vermiş idi.

Krögerin reisi bulunduğu şirketin ikinci reisi ile mumaiylehin dostları kendisinin randevu mahalline gelmediğini görerek

apartmana gitmişler ve mumaiylehi giyinmiş olduğu halde yatar vaziyette bulmuşlardır.

Ölümün anı olmuş olduğu zannediliyor. Krögerin dostları kendisini ölü olarak buldukları zaman naşı henüz soğumamış idi. Masanın üzerinde üç mektup vardı. Bunlardan birincisi hemşiresine, ikincisi Kröger şirketinin ikinci reisine üçüncüsü de müteveffanın Stokholm'de oturmakta olan şahal bir dostuna hitaben yazılmış idi.

Müntehir, bu mektuplarda hayattan yorulmuş ve birkaç aydanberi içinde bulunmakta oldu-

ğu müşkülattan bıkmış, usanmış olduğunu izah ediyor.

Krögerin ölümü malî mahafilde ve iş âleminde büyük bir heyecan tevhit etmiştir.

Paris, 13 (A. A.) — Gazeteler, Krögerin milyonlarca borç bırakmış olduğunu istihbarlarına atfen yazmaktadırlar. Salâhiyettar bir zat müntehirin düçar olduğu müşkülâtı mumaiyleh tarafından ikrazatta bulunmuş olan bazı memleketlerin moratoryom ilân etmiş olmaları olduğunu söylemiştir. Bu intihar ve iflâstan bilhassa Amerika Bangerleri müteessir olacaklardır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Firari yüzelliçlikler, Türkiye aleyhinde propaganda yapmak, haricin fikrini memleketimizin ahvali hakkında bulandırarak düşmanlık uyandırmak için Pariste bir gazete neşrediyorlar. Adı "Serbest Türkiye" dir. Bu gazetenin mesleği Meşrutiyetçi ve Kıralityetçi imiş.

Başmuharrirliğe Necati Rifat isminde biri getirilmiş. Fakat müstear isim kullanan bu adam aslen bir Musevî imiş. Başmuharriri bile bir Türk olmayan bu gazetenin, artık Türk olduğuna ve türklüğe alâkası bulunduğu;

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Lindberg
Ve
Çocuğu

P. S.

Yükseldikçe tehlikelere maruz bulunuyoruz. Yıldırım ve kasırga en çok, sivrikenleri tehdit ediyor. Lindberg gibi, yalnız, yüksek hava tabakalarında değil, şöbretin yüksekliklerinde de sivrikenler iki kat tehlikeye maruzdurlar. Nitekim, koca Bahrimuhiti aşan bu tayyarecinin karşısına en büyük denizlerden daha büyük düşmanlar çıktı: Amerika haydutları.

Kör ve vahşi tabiat, bu zeki ve medenî Amerika eşkiyası kadar hain değilmiş.

Eski bir mevzu üstünde yeniden düşünelim: Medeniyette iyilik ve kötülük beraber terakki ediyor. İşte Amerika medeniyetinin iki çocuğu: Mucit Edison ve cani Alkapon, işte Bahrimuhiti aşan Lindberg ve onun çocuğunu aşırın Amerikalı haydut. İkisi de aynı toprağın oğulları, ikisi de medenî vasıtalardan istifade ederek maksatlarına ulaşıyorlar; biri tayyare ile Bahrimuhiti aşıyor, öteki otomobille çocuğu aşırıyor.

Bundan alacağımız ilk ders nedir? Medeniyeti bir gaye saymamak. Medeniyet, sadece bir vasıta; iyiliğe ve kötülüğe aynı derecede yardım eden şursuz bir vasıta. Ve medeniyet insanı barbar olmaktan asla menetmiyor. Elinde mavzerle dağ yollarını bekleyen şakinin koskoca Newyork şehrinde otomobille bir çocuğu kaçırın medenî hayduttan farkı hiç yoktur. Medeniyet, manevi tekâmülle beraber gitmedikçe, bütün fennî keşifler, hayra ve şerre aynı derecede alet olan manasız oyuncaklar halinde kalacaktır. Maddeye tapanlar ve maddenin bir vasıta olduğunu unutanlar, yani Lindberg ve bütün vatandaşları, iki mel'un haydut karşısında kollarını kavuşturup ağlamaya mahkûmdurlar.

Hamîl:

Son münakaşa dolayısıyla üç gün evvel yazıp "Son Posta," tahrir müdürlüğüne tevdi ettiğim yazının neşrolunmamasına, bazı meslekdaşlarımın tavassutu üzerine, muvafakat ettim. Esasen intişar eden son yazımdan sonra, mukabil taraf, iddiasında ısrar etmemiş bulunuyordu.

Kanlı Cinayet

Ankara Cinayeti Nasıl İrtikâp Edildi?

Ankara 13 (Hususî) — Burada iki gece evvel yapılan cinayetin, pek fecî bir şekilde irtikâp edildiğini son tahkikat meydana çıkarmıştır. Kıymis, Erzurumlu Kâmil, Dursun ve Baron ismindeki katiller, cinayetten bir gün evvel maktul Fahreddin Ef. den iş istemişler, iyi kalpli bir adam olan maktul bunlara kendi evinde iş göstermiştir. O gün çalışan katiller gecelin Fahreddin Ef. ile ahvali âlemden konuşurlarken birdenbire üzerine saldırmışlar ve zavallıyı boğazlamışlardır.

Biraz sonra içeriye zevcesi girmiş, şerirler bu sefer kadıncağızı da öldürmüşlerdir.

Katiller cinayetten sonra ellerini geçirdikleri para vesaireyi alarak savuşmuşlardır. Sabahleyin Fahreddin Efendinin küçük torunu eve gelmiş, kanlı manzarayı görünce korkudan tüyleri örpermiş ve hemen evine giderek haber vermiştir. Katillerin üzerlerinde 800 lira ile yüzük ve küpe gibi eşya bulunmuştur.

Söz Aramızda

Okumuş Kızlarla Okunmuş Kızlar Neler Konuşurlar

— Sen kahve içiyormuydun? Hiç bilmiyorum.

— Hayır, fakat bugün... Burada.. fala bakacak ta ondan biliyor musun?... Kalbi saf ta ne söylese çıkıyor, çok tecrübe ettim..

★

— Bıktım, vallahi bıktım artık..

— Bu kadar acı acı neden şikâyet ediyorsun?

— Şu üstümün başımın haline bak.. Herkes kürkleri içinde ipekli için içinde yüzüyor.. Bu kıyafetle iki kişiye karışmaya utanıyorum..

★

— Ben istemiyorum, sen razı olur musun?

— Evlendikten sonra çalışmaya mı? Allah göstermesin.. Böyle ise ne diye evleneyim?..

★

— ... Elbisesini gördün mü? Ne güzel.. ne şık değil mi?..

Hangi terziye diktirdiğini bilsem, ben de gider diktirirdim.

★

— Talih dediğin böyle olur .... in macerasını duydun mu?..

— İnsan anasından talibli doğmalı.. Gerisi lâf..

★

— Ben evlenince evimi bir hizmetçile idare edebilirim..

— Bir mi? Ben iki isterim.. biri ortalığa baksın biri de mutfaga..

Bu muhaverelerin son üçü tahsili az hanımlar arasında cereyan etmiştir.. Eğer ilk üçü de böyle olsaydı mazur görülebilirdi. Fakat maalesef onlar iki okmuş hanım arasında geçmiştir.

BELKİS HALİM

Tramvay

İzmir Atlı Tramvaydan Kurtulacak Mı?

İzmir, (Hususi) — Konak - Kemer tramvay hattının malzemesi gelmiştir. Maalesef kumpanyanın faaliyete geçmesi şüpheli görülmektedir. Asıl müşkülât malzemenin çıkarılmasındadır. Belediye iki ay sonra şirketi faaliyete davet edecektir. Bu suretle İzmirimizin atlı tramvaylardan kurtulması mümkün olacaktır.

Mersin Defterdarı

Mersin Defterdarı Avni Bey İçel Defterdarlığına nakledilmiş ve Mersin Defterdarlığına da Maliye Vekâleti ikinci şube müdürü Remzi Bey tayin olunmuştur.

İzmir Ehali Bankası

İzmir (Hususi) — Ehali ve Esnaf Bankası Meclisi İdare intihabı martta yapılacaktır. İntihapta fırka tarafından namzet gösterilmeyecektir.

Bir Aylık Et Sarfiyatı

Adana (Hususi) — Geçen şubat ayı zarfında şehrimizde 1434 koyun, 1930 keçi, 183 inek, 60 öküz, 270 dana, 41 manda kesilmiştir.

MEMLEKET HABERLERİ

Trabzon Sporcuları Alâkadarların Himmetini Bekliyor

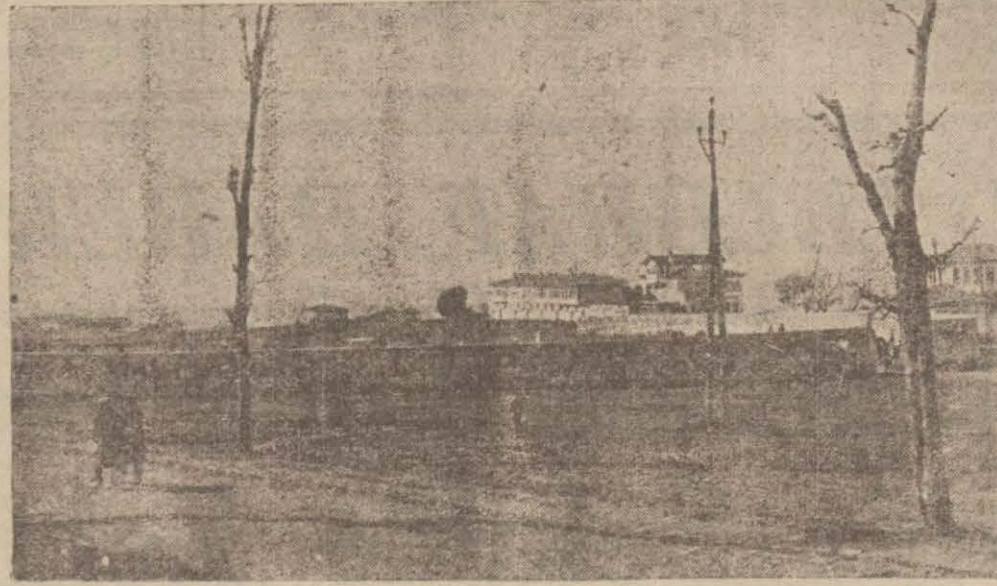
Stadyum İnşaatı Yarıda Kaldı

Trabzon (Hususi) — Spor meselesinde bizim Trabzon da İstanbul kadar talihsizdir. Çünkü burada mahallî teşekküller sporculara hiç yardım etmiyorlar. 927 senesinde mıntaka reisi Celâleddin Avni Beyin gayretile mahallî teşekküllerden beş bin lira kadar bir yardım temin

olunmuş, bu para ile derhal bir stadyum inşasına başlanılmıştır.

Fakat bu kadar az para stadyum inşası için tabii kâfi değildi. Müteakip senelerde alınacak para ile de stadyumun ikmalî mukarreri. Fakat ilk sene zarfında duvarlarının bir kısmı yapılmasına rağmen, spor sahası bugün eski harap vaziyetinden tamamen farksızdır. Çünkü diğer senelerde yardım yapılmadığı için bu güzel teşebbüs yarıda kaldı. Şunu derhal kaydedeyim ki spor varlığı şehrimizde oldukça zengindir. Bugün burada resmen tescil edilmiş altı kulüp faaliyet halindedir. Fakat bu kulüpler daha doğrusu Trabzon sporculuğu kudret ve kuvvet itibarıyla bundan altı sene evveline nazaran daha geri ve daha zayıftır. Size ufak bir tarihçe yapayım. Bizim kulüpler arasında İdman ocağı ve idman gurupu daima faikiyeti muhafaza etmiştir.

Trabzonun yarıda kalan futbol sahası

Fakat mektep talebesinin harçteki kulüplere intisabı yasak edilince kulüpler zayıfladı, ancak tepili takımların Federasyon ile alâkasını kesince Trabzon futbolu derece itibarıyla çok zayıfladı. Şimdi kısaca hulâsa edeyim: Eğer sporun tarakkisi arzu ediliyorsa stadyum meselesi derhal halledilmelidir. Sarfedilecek 8 bin lira ile bugün yarım ve harap bir halde duran stadyum mükemmel surette tamamlanabilir. Stadyumun sporun tarakkisi hususunda ne derece müessir olduğunu ise, zanederim söylemeye lüzum yoktur.

kulüplerden ayrılan mektepli oyuncular dan mürekkep iki yeni takım teşekkül etti. Lise ve Erkek Muallim mektebi futbolcülerinin teşkil ettiği bu iki takım derhal faikiyeti ele aldı ve Lise takımı üç sene müddetle şampiyon oldu.

Fakat İdman İttifakı mektepli takımların Federasyon ile alâkasını kesince Trabzon futbolu derece itibarıyla çok zayıfladı. Şimdi kısaca hulâsa edeyim: Eğer sporun tarakkisi arzu ediliyorsa stadyum meselesi derhal halledilmelidir. Sarfedilecek 8 bin lira ile bugün yarım ve harap bir halde duran stadyum mükemmel surette tamamlanabilir. Stadyumun sporun tarakkisi hususunda ne derece müessir olduğunu ise, zanederim söylemeye lüzum yoktur.

Adanada İhtisas Mahkemesi İşe Başladı

Adana, (Hususi) — İhtisas mahkemesi işe başlamış ve dört kaçakçı maznununun muhakemelerini neticelendirmiştir. Tütün ve cigara kâğıdı kaçakçılığından maznun Ceyhan kazasında Boda mahallesinde oturan ve Hava oğlu Ramazan altı ay hapse 565 lira para cezasına, tütün kaçakçısı Ceyhanın Çiftlik köyünden Kör Abdullah oğlu İbrahim altı ay hapse ve 4400 lira para cezasına tütün ve cigara kâğıdı kaçakçısı Ceyhanın Hamitbucağı köyünden Hüskâ oğlu Ağâh altı ay hapse ve 80 lira para cezasına mahkûm edilmiş, diğer maznun beraet etmiştir.

Bir Katil Yakalandı

İzmir (Hususi) — Tilkilide arabacı Fuadı yaralararak öldüren arabacı Hüseyin yakalanmış ve cürmünü itiraf etmiştir.

Konyada

Zabita Meçhul Katillerin İzi Üzerinde

Konya, (Hususi) — Geçenlerde Selimiye mahallesinde Şimendifer Memurlarından Osman Ef. nin zevcesi ve beş altı yaşındaki çocuğu meçhul şahıslar tarafından vahşiyane bir surette öldürülmüştü. Zabita katilleri yakalamak üzeredir.

Altı Tane Yumurta Beş Kuruşa

Adanada bu sene birçok şeyler bol ve ucuz olduğu gibi bu meyanda yumurta ucuzluğu da görülmektedir. Adana köylerinden ve civar vilâyetlerden getirilip pazara dökülen yumurtaların dördü beş kuruşa kadar satıldığı görülmektedir.

Toptan alındığı takdirde daha ucuza malolan yumurtalar kârcılarınca üç tanesi beş kuruşa satılmaktadır. Mevsimin serin devam etmekte olması eski yumurtalar üzerinde bile tesir yapmamış ve bunlar bozulmamışlardır.

Bununla beraber Ceyhan ve civarında altı Yumurtanın beş kuruşa satıldığı haber verilmektedir.

İzmirde

Belediye Sıtmaya Karşı Mücadeleye Girişti

İzmir (Hususi) — İzmirde sıtma mıntakası olarak şöhret bulan Karşıyaka civarında Bostanlıda oturan halka belediye okalıptüs fidanları tevzi etmiştir. Bütün halk bu fidanları bahçelerine dikmiştir. Bu ağaçların bulunduğu yerde sivri sinek barınmamaktadır.

İsmet Paşa Bolvarı

İzmir (Hususi) — İsmet Paşa bolvarında istimlak muamelesi tamamlanmış ve faaliyete başlanmıştır. Bolvar yakında mezarlık başına raptedilecektir.

Samsunda İtalyanlar Tütün Satın Alıyor

Samsun, (Hususi) — İtalyan rejisi namına tütün satın almak üzere şehrimize gelen M. Katalani isminde bir zat stok tütünleri tetkik etmektedir. Tütün tacirlerimizden büyük bir kısmı, ellerindeki malları üç senelik bonolar mukabilinde tütün İhisarına devretmişlerdir. İhisar İdarresine tütün satmayan birkaç tacir İtalyan rejisine tütün satabileceklerini ümit ediyorlar.

Kaba Kulak Hastalığı

İzmir (Hususi) — Şehirde ve mekteplerde tektük kaba kulak hastalığı vardır. Dereköyünde de bir mennejit vak'ası görülmüştür.

On Yaşında Bir Carih

İzmir, (Hususi) — On yaşında Hüseyin oğlu Nuri, 12 yaşında Elma oğlu Ahmedî bıçakla yaralanmıştır. Küçük carih yakalanmıştır.

Bartında

Tütün İhisarı Muhasebecisi Tevkif Edildi

Bartın Tütün İhisarı Muhasebecisi Ragıp Ef.hakkında bir şikâyet üzerine tahkikat yapılmış hareketi irtikâp cürmüne teşebbüs mahiyetinde görülerek tevkif olunmuştur. Bugünlerde Bartında muhakemesine başlanacaktır.

İlim Bahsi

Alman Şairi Göte

Götenin, bu en büyük Alman şairinin vefatının 100. üçüncü senesi devriyesi her tarafta hararetili bir surette tes'ide başlanmıştır.

Göte 1749 senesi Ağustosunun 28 inci günü "Frankfurt,, ta Mayn şehrinde doğmuş ve 1832 senesi Martın 22 inci günü "Vaymar ,, şehrinde ölmüştür. Vücutte getirdiği eserler pek çok ve kıymetlidir. "Favst ,, bunların başında gelir.

Götenin senesi devriyesi, maatteessüf insanlık tarihinin pek bulanık bir devresine tesadüf etti.

Halbuki o, insanlığın fikirleri kadar ruhunu da kendine bağlamak sırrını bulabilmiştir. Bu noktadandır ki Göte büyük ve beynelmilel bir insandı.

Bu harikulâde ruhun bütün mesaisi, beşeri ihtirasları tanzim sahasına inhisar etmişti.

Cöte, bu tenvir ve tenzih mücahadesine, ilk evvel kendi nefsinde başladı ve gitgide muhitine ve vatanına ve nihayet bütün insanlık âlemine yaymaya muvafak olmuştur. Şunu itiraf mecburiyeti vardır ki Götenin fikir dünyasına hakkile nüfuz edebilmek için herşeyden evvel onun dehasını kavramak lâzımdır.

Avrupa milletleri içinde Götenin hemen bütün eserlerini tam bir surette kendi lisanına naklede bilmiş bir millet hemen yok gibidir. Yunan âlimlerinden Haçopulos, on iki senelik çetin mesaiden sonra Götenin meşhur "Favstını,, ancak tercüme edip tamamlayabilmiştir.

Lizbon Darülfünunu profesörlerinden maarif nazırı "Gustavo Gardeiro Ramos,, "Favst hakkında tetkikat,, namında iki ciltlik bir eser vücutte getirmiştir.

İhtilâlin yetiştirdiği Rus mütefekkirleri de Götenin eserlerini Rusçaya çevirmekle meşguldürler. Bu mesai, onun büyük hüviyeti için dikilen manevi birer âbidedir.

Göte, her şeyden evvel mevcut eserlerinin verdiği kanaate göre, daima sulh ve intizam içinde yaşamayı seven ve onu insanlar arasında neşir ve tamime çalışan bir içtimaiyyatçıdır. Eserlerinin birinde "gençliğimdenberi anarşiden nefret ederim..,, diyen Göte, fertlere ve milletlere müsavatı ve emniyet ve muhabbeti ilhama çalışmış ve hürriyet ve istiklâlin âşığı olarak yaşamıştır.

Götenin felsefe, edebiyat, ruhiyat ve içtimaiyat müntesipleri için ve daha umumî bir ifade ile, harsını yükseltmek isteyen milletler için vâsi mikyasta ilham membaı olan eserlerinin lisanımıza nakli bugünkü mütefekkirlerimizin en vatanî vazifeleridir. Çok gecikmiş olan bu mühim vazifenin ifası, aynı zamanda Maarif Vekâletinin Türk milletine karşı bir borcudur.

S. Şahabettin

Diş Tabiplerinin Müsameresi

Türk Diş Tabipleri Cemiyetinden Bugün beş buçukta Halk Evinde müsamereyi tıbbimiz olduğunda bütün meslekdaşların teşrifleri rica olmuştur.

Siyaset Âlemi

Tevfik Rüştü Bey Sofyada

Sofya 12 — Tevfik Rüştü Bey Operada birinci perdeyi seyrettikten sonra Başvekil M. Muşanof'un ziyaretine gitmiştir. Güzergâhta halk, vekili hararetle alkışlamıştır. Otomobil tezahürat arasında güçlükle ilerlemiştir. Ziyafette bir nutuk söyleyen M. Muşanof, Tevfik Rüştü Beyin Sofyada ikametinin iktisadî meselelerin halini ikmale hâdim olacağı kanaatini izhar ederek Gazi Hz. nin sıhhatine içmiştir. Tevfik Rüştü Bey de dostluk esasatı dahilinde bir nutuk söylemiştir. Tevfik Rüştü Bey Gazeteciler Birliğinin verdiği baloya gitmiştir. Bütün gazeteler Tevfik Rüştü Beyin ziyaretinden ve bunun hayırlı neticelerinden bahsetmiştir.

Tevfik Rüştü Beyin Sofyadaki ziyareti Balkan devletleri arasındaki dostluğu takviye edici mahiyette olduğundan İtalyan mehafilinde büyük bir sempati ile karşılanmıştır. Tevfik Rüştü Bey kendisine karşı Bulgaristanda gösterilen samimiyet ve tezahürat hakkındaki ihtisaslarını şu şekilde izah etmiştir:

"Bulgar hududuna girdiğimiz dakikadan itibaren şahsıma Türkiyeye ve Türkiyenin büyük Şefine karşı gösterilen dostane tezahürlerden çok mütehasis oldum. Türkiyenin Bulgaristan ve onun büyük devlet reisi Kırıl Hz. ne karşı beslediği hislerin en iyi mikesini gördüm. Bu tezahürata şahit olmakla bahtiyarım."

Tevfik Rüştü Bey, Başvekil ve Sobronya Reisini ziyaret ederek kart bırakmıştır. Müteakiben saraya giderek Kırılın defteri mahsusunu imzalamıştır. Başvekil ve Sobronya reisi kart bırakarak iadeyi ziyaret etmişlerdir.

Öğle üzeri sefir Tevfik Kâmil Bey tarafından 40 kişilik bir ziyafet verilmiştir.

Hindenburg Mu, Hitler Mi?

Berlin, 12 — Yarın (Bugün) yapılacak olan reiscümhur intihabı münasebetile hükümet fevkalâde tedbirler almıştır. Bunun sebebi müfrit milliyetperverlerin reiscümhur intihabının ferdası günü birtakım isyanlar çıkarmak kararını verdiklerinin haber alınmasıdır.

Bir şayia mahiyetinde olma-

HARİCİ TELGRAFLAR

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü B. Sofyada İngilterede Para Meselesi

İngilterede Para Meselesi

Londra 12 — Maliye Nazırı Avam Kamarasında nakit meselesi hakkındaki hükümetin noktai nazarını yeniden anlatmıştır. Bu noktai nazara göre İngiliz lirası ahval ve şerait müsaade eder etmez altın esasına istinat ve avdet edecektir. Maamafih paraya esas olarak diğer madenlerin de istimal edilmesi ihtimalinin mevcut olduğunu nazır inkâr etmemiştir.

Bunun üzerine altın esasını terkeden kanununun 12 ay daha temdit edilmesi meselesi müzakere olunmuştur.

Nazır, İngiliz hükümetinin, İngiliz lirasının temevvüç etmesini ve daha fazla çıkmamasını istediğini söylemiştir.

Dresner Bank Meselesi

Berlin 12 — Aciz haline düdükten sonra Alman hükümetinin yardımı ile kurtulan Dresner Bank, Alman hükümetine 417 milyon marka malolmuştur. Hükümet bu paranın ancak (85) milyonunu istirdat edebileceğini ümit etmektedir. Binaenaleyh mütebaki 332 milyon Alman mükellefi ödemiş olacaktır.

Bir Mütেকait Zabitin Asabiyeti

Eks an Provans, 12 — Penceresinin önünde gürültü eden ve ihtarlara rağmen uzaklaşmayan talebelere mütেকait bir zabit çocuk ve karısının hasta olmasının verdiği teessürle üzerlerine tabanca ile ateş etmiştir. Bir talebe yaralanmıştır.

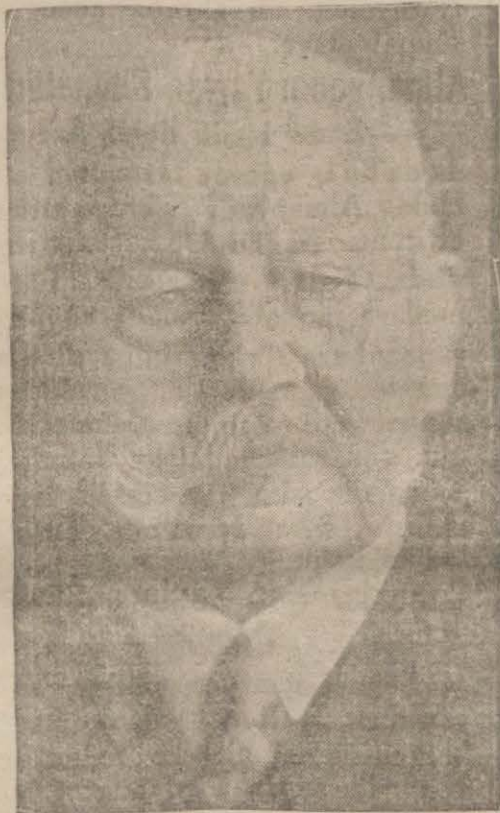
sına rağmen, bu haberin meydana alması üzerine hükümet çok şiddetli tedbirler almıştır. Dahiliye Nazırı M. Severing polise emir vererek isyan hareketini, nüve halinde iken buğmayı lüzumunu bildirmişti. Aynı zamanda en şiddetli vasıtalarla müracaat edilmesinden de kaçınılmasını tavsiye etmiştir.

Zabıta, harekete amade bir

Hitler taraftarlarına nutuk sözlüğü

Bugün, Almanyada Reiscümhur intihabı yapıyor. Bu intihabın Avrupa için ne derece ehemmiyetli olduğunu şimdiye kadar verdiğimiz izahat göstermiştir, sanırım, neticesi, umumî bir siyaset tebeddülünü intaç edecek olan bu intihabatta başlıca rakip, bugünkü Cümhur Reisi Mareşal Hindenburg ile müfrit milliyetperverlerin reisi Hitlerdir. Bakalım, neticeyi kim kazanacak?

Mareşal Hindenburg

haldedir. Siyasî gurupların kamyon ve yük arabaları nakledilmesi menolunmuştur. Polis, kışlalarda bulunacak ve verilecek emre göre hareket edecektir. Kışlaların avlularında projektörlerle mücehhez bulunan otomobiller icabında içlerine mitralyözler konulacaktır. Polislere, ellerinde bulunan sopalardan başka otomatik tüfekler ve tabancalar verilmiştir.

Hindistanda Bombardımanlar

Peşaver 12 — İngiliz askeri tayyareleri Mahut ve Şamoze mntakalarındaki bazı kasabaları bombardıman etmişlerdir. Bu kasabalarda, İngiltereye karşı mukaddes cihat ilân edilmiştir.

Bir Casus

Kadın Öldürüldü

Helsingfors 12 — Beynelmîl bir casus telâkki edilen ve son milliyetperver Lappo hareketini idare edenlerle münasebeti olan Minna Aravher isimindeki kadın, evinde tabanca ile öldürülmüştür. Siyasî bir cinayete kurban gittiği zannolunuyor.

Müthiş Zelzeleler

Bandanera, 12 (Avustralya adaları) — Volkan indifalarımı takip eden arazi heyelânı neticesinde yeniden birtakım yanardağ ağızları açılmıştır. Birçok köylerin ahali si ormanlara iltica etmiştir.

M. Briyanın Cenazesinde

Paris 12 — M. Tardiyö, M. Briyanın cenaze merasimi esnasında bir nutuk söylemiştir. Muailayh, Briyanın Fransaya yaptığı hizmetlerden, sulh lehindeki faaliyetinden, teşrii kudret ve meziyetlerinden, sevimli şahsiyetinden, hoş sohbet tabiatından uzun uzadıya bahsetmiştir.

Gönül İşleri

Kadın Sır Tutabilir Mi?

Fransada, her nedense, kadınlara fazla itibar etmezler, yani kıymet vermezler demek istemiyorum. Yoksa salonlarda kadına Fransızın gösterdiği dalkavukluğu hiçbir millet yapmaz.

Fransız, kadınına bir süs, bir tuvalet eşyası, bir zevk vasıtası olarak baktığı için, onun fikir ve his kabiliyetine inanmaz. Nitekim bütün milletler kadınlarına intihap etmek ve edilmek hakkı verdiği halde, Fransa ancak bu hakkı bu sene tanıdı.

Fransız kadını avukat olabilir, fakat sır tutmaya mecbur olan kâtibi adil olmaz. Geçende kadınların kâtibi adil olabileceği hakkında hazırlanan bir lâiyhayı, ayan meclisi "kadınlar sır tutamaz," diye reddetti. Bunun üzerine Fransız matbuatında yeni bir münakaşa mevzuu görüldü; "Kadın Sır Tutabilir Mi?"

Siz ne dersiniz? Kadın doktorlara, kadın avukatlara bakarak insanın kadın lehinde hüküm vereceği geliyor amma, söz aramızda, bu hususta verilecek hüküm her halde aleyhimizdedir.

Kadın, umumî seviyesi itibarile, çocuk gibidir. Mücerret mevzularından hoşlanmaz. Daima mevzu şahıslara indirir. Müşahhas şekli görmedikçe mevzu onu sarmaz. Meselâ siyasetten bahsederseniz, muayyen diplomattan bahsetmedikçe, kadın bahse karışmaz, edebiyattan bahsederseniz anlamaz, fakat edipten bahsederseniz derhal söze karışır.

Hele okumamış kadın, hiç şahsî olmıyan mevzularla alâkadar olamaz.

Mevzu şahıslara intikal ettiği zaman ise sır tutmak hayli güçleşir. Kadının, erkeğe nisbetle, daha az sır tutmasının sebebi budur.

Benden size tavsiye. Sırrınızı kadına vermeyiniz. Yahut bir kadına bir sır verdiğiniz zaman onun yayılacağını bilerek veriniz. Sonra sukutu hayale uğramayınız. HANIMTEYZE

TAKVİM

[PAZAR]

31 Gün 13 - Mart - 932 Kasım 126

Arabî 4 - Zillade - 1350 Rumî 28 - Şubat - sani - 1348

Vakt	Exant	V. tı	Vakt	Exant	V. tı
Güneş	12.	26.	15	Akşam	12. — 18. 14
Öğle	6.	10	12. 24	Yatsı	1. 30 19. 43
İhtidî	9.	29	15. 43	İmsak	10. 23 4. 36

EDEBİ TEFRİKAMIZ: 56

AÇLIK

Müellifi: Knut Hamsun

Mütercimi: P. S.

Ertesi sabah, gündüz olunca yatağımın içine oturdum ve makalem aldım. Bu vaziyette öğleye kadar kaldım. On satırdan yirmi satıra kadar doğurmuştum. Ve hâlâ makalenin sonuna gelmiş değildim.

Yerimden kalktım, kunduralarımı giydim ve ısımak için odada enine boyuna dalaşmaya başladım. Pencerelemler camları buz tutmuştu: Dışarıya baktım; kar yağıyordu, avlunun aşağı tarafında kalın bir kar tabakası, çeşmeyi ve kaldırımı örtmüştü.

Odamda boş boşuna vakit geçirdim, rastgele oraya buraya

gidip geldim, hiçbir maksadım olmadan, fakat sükün ve ihata ile, ssanki mühim bir meseleyi düşünüyor muyum gibi turnaklarımınla duvarları kağıdım, başımı ihtiyatla kapiya koydum, şahadet parmağımla yere vurdum. Bununla beraber, kendi kendime iştirtilmek için, üstüste yüksek sesle söyledim: Fakat, Allahım, bu deliliktir! Ve daha parlak bir surette bu hareketlere devam ettim. Uzun bir müddet, belki de bir çift saatten sonra, bütün kuvvetlerimi topladım, dudaklarımı ısırıp ve mümkün olduğu kadar geldim. Artık bu sonuna

gelmeliydi. Çiğneyecek bir yonga aradım ve kat'î olarak yazmaya başladım.

Hiç olmazsa başhyabileyim diye güçbelâ birkaç cümle, kendi kendimden bütün kuvvetimle kopardığım yirmi kadar zavallı kelime karaladım. Sonra, durdum, kafam boştu, artık elimden gelmiyordu. Ve biraz daha ilerlemeye katiyen muktedir olmadığım için, alabildiğine açtığım gözlerimi bu son kelimelere, yarım kalmış yapıtlara diktim, ürpermis küçük yüzler gibi beni gözetliyen, kâğıtlardan çıkan bu titrek harflere tuhaf tuhaf bakıyordum ve hiç birşey düşünmemeye başladım.

Vakit geçiyordu. Sokakta münakalâti, araba ve at gürültülerini duyuyorum; ahırda hayvanlara lâkirdi söyleyen Jens

Olenin sesi bana kadar geliyordu. Kat'iyen sersemlemiştim, dilimi hafifçe şaklatıyor, başka birşey yapamıyordum. Göğsüm hazin bir halde idi.

Ortalık gittikçe kararımıya başlamıştı, halsizlikten gitgide çöküyordum, yorgunluk beni yaktı ve tekrar yatağa girdim. Ellerimi ısıtmak için parmaklarımı saçlarımın arasına geçirdim. Parmaklarımın arasında kalan ve yastığı dolduran küçük saç parçalarını çekiyordum. Vücudumun bütün azasına bir sis gibi dolan bu uyuşukluğu sarsmaya yeniden uğraştım; yatağın içinde oturdum. Elimi dizlerime vurdum, göğsümün müsaadesi nisbetinde öksürdüm, yeniden yatağa düştüm. Hiç birşey fayda etmiyordu; hiç bir çare bulamadan, gözlerim apaçık, tavana dikili,

sönüyordum. Nihayet şahadet parmağıma ağzıma soktum ve emmiye başladım. Beynimde bir şeyler kımıldanmaya başladı, bir fikir kendine yol açıyordu, tamamile delice bir icat: Hal ırsam? Bir dakika düşünmeden gözlerimi kapadım ve dışlerimi sıktım.

Sıçradım. Nihayet uyanmıştım. Parmağımdan biraz kan sızıyordu ve onu ölçü ile yalıyordum. Canım acımıyordu, yara da ehemmiyetsizdi; fakat bir anda kendime gelmiştim; başımı salladım, pencereye gittim ve yara için bir bez aradım. Bununla vakit geçirirken gözlerim doldu ve yalnız kendim için sessizce ağladım. Bu ısırmış zavif parmağın ne incinmiş bir hali vardı. Ey gök yüzünün allahı, ne vaziyetlere düşmüştüm!

(Arkası var)

Seyrisefainda

İşçiler İdareden Şikâyetçidir

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
üzerine ameleye gerek mahallî,
gerek umumî buhrandan bahsetmiş,
Seyrisefain idaresinin son
zamanda sıkıntı çektiğini kay-
detmiş, sabır ve tahammül tav-
siyesinde bulunmuş ve alacak-
larına mahsuben (1700) lira te-
darik ve tevzi edeceğini söyle-
miştir. Bu vait üzerine amele
atelyelere dağılmış ve işler de-
vam etmiştir. Bu para, dün
akşam, (250) lira eksigi ile
ameleye tevzi edilmiştir.

Amele Ne Diyor?

Hadiseyi haber alır almaz
muharrirlerimizden birini idare-
nin Kasımpaşa camii altında-
ki Seyrisefain fabrikasına gön-
derdik. Arkadaşımız, fabrikanın
muhtelif atelyelerini gezmiş, iş-
çilerle ayrı ayrı temas etmiştir.

Kendisine söylenenler şun-
lardır:

"Kânunusani ayı başlangı-
cından beri umumiyet itibarile
para alamıyoruz. Bir kısmımız
haftada ancak iki buçuk yövmi-
ye alır, bir kısmı haftada bir
buçuk yövmiye alır, bazılarımız
ise dört buçuk yövmiye alırız.
Fakat mesaimize hanel gelmiş
değildir. Vasatî olarak hesap
edilirse fabrikada mevcut 300
amele ayda dokuz yövmiye
üzerinden çalışıyor, demektir. Bu
şerait altında ve buna gayri
muayyen tediye şekli de ilâve
olunursa bir insan yaşayabilir mi?
Çalışma şeraitinden de memnun
değiliz.

İki Türü Muamele

Eğer maksat tasarrufla riayet
se umumiyetle ve seyyan bir surette
herkes ayda muayyen ve müsavi
miktar çalışır. Halbuki bizde öyle
değildir. Bazı kimseler, her-
gün çalışır ve bittabi ayda otuz
yövmiye alır. Diğerleri ise iki
buçuk yövmiye üzerinden iki
haftada bir çalıştırılır. Bittabi bu
tarz hareketten de şikâyetçiyiz.
Tediyeinin gayri muayyen ol-
ması ve meselâ kânunu saniden
beri para alamamız bizi bak-
kal ve esnafa karşı mahçup bir
vaziyete soktu.

Havuz Ve Fabrika Amelâsi Farkı

İdarenin sıkıntıda olduğundan
bahsedilerek bize sabır ve taham-
mül tavsiye edilirken öbür taraf
ta havuz amelâsi muntazaman
hakkını alıyor. Hatta istihkaklarına
mahsuben yüzde kırka bile riza
göstermiyor, haklarını tam al-
ıyorlar. Biz ise bu yüzde kırka
çoktan razıyız. Bir müessesede
iki türlü muamele ve iki sınıf
amele olur mu?

Muhasebeci Bey Haberdar Değil

Muharrir arkadaşımız, amele
ile görüştükle sonra fabrika
müdürü ile temas etmek istemiş,
fakat Cemil Beyin para tedariki
için dışarı çıkmış olduğunu
öğrenmiş, muhasebeci Selim
Beyle görüşmüştür. Selim Bey
ise amelenin mevzu bahis tale-
binden haberdar olmadığını ve
amelenin intizam dairesinde ça-
lıştığını beyan etmiştir. Bunun
üzerine muharririmiz, biraz ev-
vel işçilerle yaptığı temas ve
onlardan duyduklarını anlatınca
şu cevabı vermiştir:

— Mesele bir temas ve has-
buhalden ibaret efendim. Her
zaman bu gibi hasbuhal yapılır
ve toplanılır. Nitekim bugün de
böyle bir hasbuhal yapıldı.

Sünnete Rağbet

Hazreti İbrahim Cebrail Tarafından Çakmak Taşile Sünnet Edilmiş

Almanlar Ve Amerikalılar Harıl, Harıl Sünnet Oluyor!

— Sünnet âdeti Hazreti İbra-
him zamanından başlar. Cenabi-
hak, Cebrail vasıtasile İbrahimi
çakmak taşile sünnet ettirmişti.

— Demek Cebrailin sünnetçi-
liği de vardı?

— Vallahi bilmem, hazreti İb-
rahimi o sünnet etmişti, hazreti
Peygamber de sünnetli olarak
doğmuştu...

Sünnetçi Hasan Tahsin Beyle
Şehzadebaşında yürüyorduk. Şöy-
le bir kahveye oturalım da gö-
rüşelim, dedim, oturduk. Hasan
Tahsin Bey, sünnetin faydalarını
ve sünnetçiliğe ait hatıralarını
tatlı tatlı anlatıyordu.

Sünnet Olan Amerikalı Zengin

— Şarklılara mahsus olan
sünnet olma âdeti yavaş yavaş
Avrupa ye Amerikada da taam-
müme başlıyor. Harbi umumiyi
müteakıp bana bir zengin Ame-
rikalı müracaat etti. Perapalâsta
oturuyordu. Bizim san'atta çok
alât istemez. Ustura, kısıkaç ve
mil kâfidir. Fakat Amerikalıya
itimât telkini için çeşit çeşit
ilâçlar ve aletlerle Perapalâsta
gittim ve bir dakikada sünnet
ediverdim. Amerikalı iyi olur
olmaz Amerikaya gitmişti.

Karısının Sevinci

Dört beş ay sonra Amerikalı
tekrar şehrimize gelmiş ve beni
çağurtmuştu. Gittim. Beni görünce
boynuma sarıldı, karısı ve çocuk-
ları hayretle bana sarılan koca
ve babalarına bakıyorlardı. Ame-
rikalı benî, karısına:

— İşte benî sünnet eden
adamlar.. Diye takdim etti. Kadın
yerinden fırladı, heyecanla eli-
mi sıktı. Amerikalı da vaziyet-
inden memnun olmuş ki çocuk-
larını da sünnet ettirmek
üzere buraya getirmişti. Hemen
onları da sünnet ettim.

Hastalık Meselesi

Hasan Tahsin Bey sünnetin
fadalarını uzun uzun anlatıyor-
du.

Sünnetin sıhhi faydalarını
izah ederken sünnet olmamış
adamların emrazı zühreviyeye
pek çabuk yakalandıklarını, sün-
net olmuş adamların zührevî
hastalıklara karşı büyük
bir mukavemet gösterdiklerini
söylüyordu.

Sünnetin ruhi zevkleri
çok büyüktür. Bilhassa cinsi
münasebettteki tezahürleri
gayri kabili inkârdır.

Kibar Ermeniler Sünnet Oluyor

— Memleketimizdeki kibar

Sünnetçi Hasan Tahsin Bey

Ermeni ve Rumlar arasında sün-
net olanlar pek çoktur. Geçen
yaz birçok kibar hristiyan çocuk-
ları sünnet ettim. Sabuhyanın ve
Narlıyanın bir akraba çocuğunu
sünnet ettim.

Almanların Yarısı Sünnetlidir!

— Sade bizde değil, Avrupa-
da da bu iş epeyce taammüm etti.
Hele Almanyada sünnet ettiren
ettirene... Bugün Almanyanın yarı-
sından fazlası sünnetlidir. Bütün
bunlara mukabil, şimdi züppelik
yapan bazı Türkler bunu dini bir
mesele zannederek çocuklarını
sünnet ettirmiyorlar. Sünnet bu-
gün dini mahiyetini kaybetmiştir.
Tamamile sıhhi bir mesele halini
almıştır, fakat bu züppe Türkler
kalilin kalilidir...

Çocuklar Kaç Yaşında Sünnet Olur?

Sünnet için yaş yoktur. Yedi
yaşından yetmiş yaşına kadar
herkes sünnet olabilir. Yalnız, er-
ken edilirse daha iyi olur. Çünkü
vücut henüz genç ve tazedir.
Kolay gesilir, çocuk ıstırap
duymaz.

Musevilerin Sünneti

Bu itibarla Museviler, çocuk-
ları yedi günlük olunca sünnet
ederler. Onların sünnetinin de
hususiyeti vardır. Çocuk yedi
günlük oldu mu merasimle Havra-
ya götürürler. İsmi korlar. O
mahallenin bahamı çocuğu kuca-
ğında tutar ve sünnet ettirir.
Musevilerin sünneti ile bizim sün-
net arasında fark vardır.

Bizim sünnette hendese var-
dır. Onlarınkinden yoktur. Yani
onlarınki yarım yamalaklıdır.

Eski Sünnet Düşünceleri

Eskiden diğer düşüncelerde ol-
duğu gibi sünnet düşünceleri de pek

muhteşem olurdu. Sünnet esnasın-
da çocuk ıstırapı unutsun diye zilli
maşalar, hokkabazlar, karagözler,
orta oyunları yapılır, ince sazlar
çalınırdı. Bu işte acıyı çocuk
çeker, eğlenceyi de büyükler
yapardı. Hey gidi ne günlerdi
o günler... Şimdi yine bazı sün-
net düşüncelerine hokkabaz, kara-
göz getiriliyor, orta oyunu oyn-
anıyor... Amma.. eski nş'eli
adamlar da kalmadı...

Sakallı Bir İhtiyarın Sünnet Oluşu

15 - 20 sene evvel Abazalar
Rusyadan hicret etmişler, bir kısmı
Düzceye iskân edilmişti. Bunlar-
dan birkaçı zaptiye alınacaktı.
Zaptiye olmaları için de sünnet
edilmeleri lâzımdı. Bir yaz günü
idi. Beyaz sakallı bir ihtiyarı da
sünnet edecektim. İhtiyarın evine
gittik.. Karısı vaziyeti anlayınca
beni odunla kovaladı. Ne ise ikna
ettik. Herifi sünnet ettim. O es-
nada odaya bir sakallı adam
daha girdi. Bu sünnet ettiğim
adamın oğlu imiş. Oğluna dedi ki:

— Git annene söyle.. Gelsin
de benim şu halimi görsün.

Şehrimizde Kaç Sünnetçi Var?

İstanbulda 50 - 60 sünnetçi
var. Var amma bunların çoğunun
ismi sünnetçi.. Şimdi sünnetçiler-
in mektep mezunu olması lâzımdır.
10 sene sünnetçilik yapanlar
3 sene hastanelerde staj gör-
dükten sonra vesika alıyolar.
Halbuki bu da suiistimale
müsaite bir yol.. Her önüne
çıkın on senedenberi sünnetçi
olduğunu söyliyor ve üç ay son-
ra bir vesika alıyor. Sünnetçilik
bugün bir operatörlük, bir dok-
torluk işidir. Bu işi daha sıkı
tutmalyız..

Sünnet Mevsimi

Sünnetin mevsimi yoktur. Her
mevsimde yapılabilir. Maamafih
kiş en iyi mevsimdir. Çünkü yarı-
nın yazın tefessüh etmesi ihtim-
ali vardır. Fakat bizim işlerin
en çok olduğu mevsim, mektep
tatili mevsimidir. Çünkü bu za-
manda çocukların işi gücü
yoktur..

Son söz olarak, muhabibime
günde kaç çocuk sünnet edebi-
leceğini sordum:

— Benim babam sünnetçi
idi, ben de 30 senedir Şehzade-
başında sünnetçilik yapıyorum.
Elim çabuktur. İş olursa günde
200 çocuk sünnet ederim. Dedi.
Allah kolaylık versin?

— Bana mı?
— Hem size, hem çocuk-
lara...

SABAH

Feyezan Tehlikesi

Eskişehir Büyük Bir Tehlike Altında

Eskişehir, (Husul) — Ayın
sekizinci salı akşamı başlayan
şiddetli yağmurla beraber Eski-
şehirli için büyük bir endişe-
de başgösterdi. Bu yağmurun
tesiri altında eriyen karlar, Por-
suk çayını süratle yükseltmeye
başladı. Dalgalar haşiyet uyan-
dıracak bir heybette idi. Maa-
mafih Porsuğun kabarması netice
itibarile tehlikeli addedilmeyordu.

Fakat Porsuk çayına karışan
Sarısuyun da yükselmeye başla-
masıdır ki vaziyeti tehlikeli bir
hale soktu. Suyun sürati saniye-
de (25) metroyu bulmuştu. İrtifa
(1,5) santim artmıştı. Porsuk
çayı kenarında Devlet Demir-
yollarının tasarruf sandığı tara-
fından katar başmemurlarile diğer
memurlar için yaptırılan binaların
temellerine kadar su dayanmıştı.
Evlere girmek, çıkmak imkânı
kalmadı.

Memurlar vazifelerine gide-
memiye başladılar. Bu civar
halkı giceyi uykusuz geçirdi.
Akşam üzeri saat 4,30 la 5 arasın-
da Porsuk biraz daha yükseldi ve
su bodrumlara girmeye başladı.
Eğer su biraz daha yükselirse
bir felâket vukuu muhakkaktır.

Gelen malûmata göre sula-
rın taşması Tavşanlı ve Kütahya
dağlarındaki karların erimesi
neticesidir. Şimdilik gelen mik-
tarı 8 metre yüksekliğindedir.
Porsuk sahilindeki bütün tarla-
lar su altındadır.

Sarısu kenarındaki bir kısım
evlerin duvarları yıkılmıştır.

BAHATTİN

Cekoslovakya'da Tevkifat

Prag 12 — Hitlerci faaliyetle
propaganda yaptıkları Moravya,
Silezya, Bohemyada tevkifata de-
vam edilmektedir. Alman Milli
muhalefet fırkasından Prag beledi-
ye müşaviri M. Heider tevkif
edilmiştir. Mumaileyh cümhuriyeti
koruma kanununu ihlâl etmekle
maznundur. 25 kişi hakkında da-
ha tahkikat yapılmaktadır.

Bütün Ağaçlar Bir Arada

Amerikanın Teksas vilâyeti
dahilinde bir ziraat mütahassısı,
tatbik ettiği muhtelif ağaçlarla
aynı ağaçtan kiraz, şeftali, kayısı
erik meyvaları istihsal etmeye
muvaffak olmuştur.

kuruşa yiyan bir memleketin
iktisadi hayatında herhalde bir
gayritabiliik vardır. Herşeyden
evvel bu gayritabiliği izale
etmek lâzımdır.

Binaenaleyh teklif ediyoruz:

Emek fiatlerini arttır-
mak değil eşya fiatlerini
indirmek lâzımdır ve işe
buradan başlamak gerektir.

Bu, mümkün müdür? Bu
suali muhtelif salâhiyettar kimse-
lere sorduk. Yarından itibaren
fikirlerini neşre başlıyoruz.

Ekmeği Arttırmak Değil Eşya Fiatini İndirmeli

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Devlet bütçesi 225 milyondan
145 milyon liraya indi, köylü
vergisini muntazaman veremi-
yor. Halkın umumiyetle istihsal
ve istihlak kabiliyeti azaldı. Bu
buhrandan en ziyade köylü
mutazarrır oluyor. Çünkü:

Gümrük vergileri. kontenjan
sistemi, ve Teşviki Sanayi Kanun-
ları ile dahili sanayi himaye edil-
miş bulunuyor. Sanayi mamulâ-
tımız dünya buhranına karşı du-
varla çevrilmiştir. Fakat bu hi-
maye sanayi mamulâtımızın fiat-
lerini arttırmıştır. Avrupa piyasası-
na tâbi olsak, 10 kuruşa yiye-
ceğimiz şekeri bugün, dahili sa-
nayi himaye edebilmiş olmak için
60 kuruşa yiyoruz. Bunu ma-
nifatura eşyasına, petrol ve

tuza da teşmil edebilirsiniz. Ne-
tice ne oluyor? Köylünün mah-
sulü himaye görmediği için kıy-
metini kaybediyor. Köylü, evvelce
on kuruşa sattığı buğdayını 3
kuruşa, bir liraya sattığı tütünün-
ü 20 kuruşa, 20 liraya sattığı
afyonunu 8 liraya vermeye me-
cbur oluyor. Bir taraftan varidatı
azalıyor, diğer taraftan masrafı
artıyor. Fakat kazancı azalınca
tabii masraf yapamıyor. Şeker
yiyemiyor, petrol kullanamıyor,
giyecek eşya alamıyor ve fazla
olarak vergisini veremiyor.

Memleket nüfusunun dörtte
üçünü köylü teşkil ettiği için,
onun istihlak edemez bir hale
gelmesi memleketin iktisadi ha-
yatını felce uğrattıyor. Kasabalı
köylüye mal satamıyor, ve ondan

alamayınca büyük merkezlere
ödiyemiyor. Bu zincirleme aciz,
umumi bir felç tevlit ediyor.

O halde mesele yalnız bir
buğday meselesi değildir. Daha
ziyade köylü ve köy meselesidir.
Hatta ondan daha ileri giderek
diyebiliriz ki, bu umumi bir
buhran meselesidir.

Umumi buhranı hal için yal-
nız buğday meselesini halletmek
kâfi değildir. Buhranın hakiki
sebeplerini arayıp bulmak lâ-
zımdır.

Buhranın barici tezahüratını
eşya fiatları arasındaki muvaze-
nesizlikte görüyoruz. Muhtelif
eşya fiatleri arasında bariz bir
muvazenesizlik vardır. Buğdayını
3 kuruşa satan ve şekerini 60

Dünyanın Dört Köşesinde Olan Garip Vak'alar

Kızlar Tarafından Soyulan
Erkek - Kızlar Erkeklerle
Sarkıntılık Ediyorlar

Adamcağızı

Kızlar Soymuşlar

Seylan adasında Sınno İsmirinde bir genç, polis karakoluna müracaat ederek, yolda dört kız tarafından çevrilip soyulduğunu bildirmiş ve şikâyet etmiş.

Komisier delikanlıyı dinledikten sonra cevap vermiş:

— Sen erkek değil misin? Kızlar tarafından soyulduğunu söylemekten utanıyor musun?

Notalarıyla Beraber

Mezarda

Avusturyada az çok tanınmış muganiyelerden biri ölmüş. Mezara gömüldüğü zaman en çok sevdiği iki şarkının notasını da beraber kabrine koymalarını tavsiye etmiş ve kadıncagız bu notalarla birlikte defnedilmişti.

Size

Bayılıyorrum

Bu sene subat 29 gündü, yani senei kebisise idi. Dünyanın bazı yerlerinde senei kebisise evlenmeyi hayırlı sayarlar. Hatta bazı memleketlerde kızlar resmen evlenmek istediklerini ilan ederler.

Bu sene doktorun birisi genç kızlara şu tavsiyede bulunmuş: Sokakta, veya herhangi bir yerde hoşunuza giden bir erkeğe rast-geldiniz mi, yanına sokulup, "size bayılıyorrum." deyiniz.

İngilterede genç kızlar bu tavsiyeyi kabul etmişler. Mart-tanberi Londra sokaklarında erkeklere sarkıntılık etmeye başlamışlar.

Cennete Girmek

İçin Ne Yapmış?

Hindistanda bir yerli cennete gitmiye karar vermiş. Bir kuyu kazmış. İçini odunla, çalı çırplile doldurmuş. Sonra odunlara ateş vermiş.

Bir müddet ateşin etrafında döşüp doluştuktan sonra kendisini kuyuya atvermiş ve bu suretle cennete kavuşmuş.

Öpüşme

Kitabı Arıyor

Karlier ne tufat tufat kitaplar ararlar. Geçen gün bir genç kız Londrann meşhur kitapanelerinden birine giderek, "Yüz tiftilli öpüşme" isiminde bir kitap aramıştır. Karlierin aradığı garip kitaplardan bazıları da şunlardır:

Bir erkek garalı bir kızla nasıl evlenebilir?

Güzel bir kızla nasıl tanışılabilir?

Güzel kadın nasıl elde edilir?

İz vermeden zehirlemenin yolları

Bazı kariler de kitapların münevverce ile değil, seki ile alaka ederler. Mesela kitapçıların şu garip siparişleri aldıkları görülmüştür:

Bir Amerikalı, kütüphanesini doldurmak için 500 cilt kırmızı kaplı kitap istemiştir.

Bir genç kız, sevgilisi ile bu hoştuğu zaman göstermek üzere şişli bir kitap aramıştır ve saire..

Hanımefendi, Yüzde Kaç Güzelsiniz, Biliyor Musunuz?

Yüzde yüz güzel kadın yoktur. Kadının güzelliği nisbidir. Tam manasile güzel kadın yoktur. En güzel ve en mükemmel kadın ancak yüzde 50 nisbetinde güzeldir.

Bu hüküm, 30 senedenberi dünyanın en güzel kadını arayan bir Viyanalı fotoğrafçı söylüyor. Bu adamın bir Paris'te, diğer Viyanada iki büyük fotoğrafhanesi vardır. Bütün hayatını dünyanın en güzel kadını bulmaya hasretmiş, fakat hiçbir yerde bu mükemmel kadına tesadüf edememiştir.

Mükemmel Kadın Kimdir?

"Her kadın, ne kadar güzel olursa olsun, kendi kusurlarını bilir. Onun için bütün kuvvetini güzel taraflarını meydana çıkar-maya, ve kusurlarını örtmeye hasreder."

Yüzde 10 derecesinde güzel bir kadın, bu güzelliğini lâyık olduğuna surette gösterebilirse, güzel kadın addedilir. Yüzde 25 güzel kadın, hepinizin gönlünü

vücut üzerindeki güzel bir baş ve güzel bir çehre, kadını güzel göstermeye kafidir.

En betbaht güzel de, güzel bir vücutde, fakat çirkin bir çehreye sahip olan güzeldir. Bu güzel, yüzde yirmi beş güzeldir. Bütün dünyayı güzelliğine hayran edebilir. Fakat çehresi onu bu zevkten mahrum etmiştir.

Orta derecede güzel kadının vücudu mükemmel olmakla beraber, elleri, bacakları güzel olan ve bakılacak bir yüzü olan kadındır. İnsan evvelâ çehreyi görür. Çirkin olmanın reyi sahip olan kadındır.

Güzel eli göstermek kolaydır. Fakat güzel bacağı göstermek hayli güçtür. Eksereya masa altına gizlemek mecburiyetinde kalınan bacakların yegâne teşhir mahalli deniz hamamlarıdır. Onun için güzel bacaklılara deniz ban-yolarında çok tesadüf olunur.

Şimdi bu yazıyı okuduktan sonra kendi kendinizi teftik etmiş ve kendiniz hakkında bir karar vermişsinizdir: Yüzde kaç güzelsiniz?

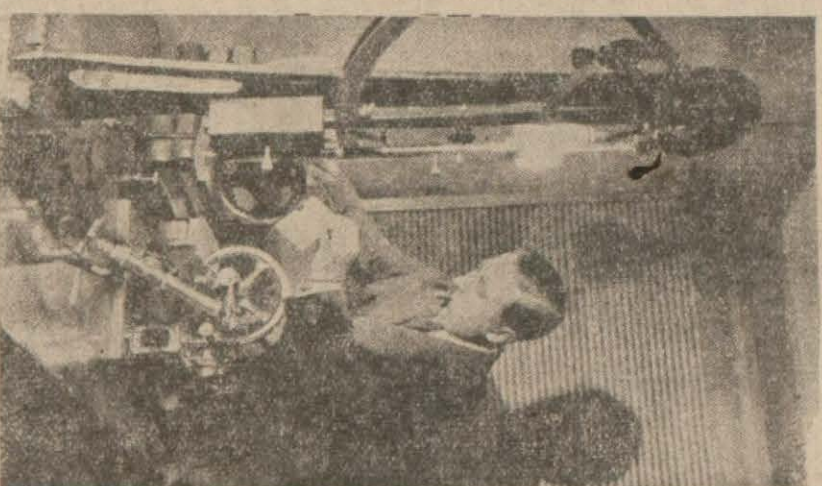
Şayanı Hayret Bir Makine Yapıldı

Bu Makine, Sahte Senetlerle Çekleri Sahicilerinden Kolaylıkla Ayırıyor

Bankaları ve büyük mali müesseseleri en ziyade korkutan mesele sahtekarların hileleri kar-sısında alınacak tedbirlerdir. Banka direktörleri ve mühim sar-raflar bu hususta şimdide kadar birçok tedbirlere başvurmışlar. Ancak bu tedbirlerin, istenilen şekilde fayda vermediği de gör-ülmiştir. Çünkü bankaların se-melik bilançosu teftik edildiği zaman binlerce liranın dolandırıcılar tarafından sahtekarlık suretile çalındığı anlaşılmaktadır. Ancak son zamanlarda ya-

Amerikalılar bir makine icat etmişlerdir ki, bu, hemen dünyanın belhbaşlı bütün bankalarında ve müesseselerinde kullanılmakta ve çok işe yararmaktadır. Bu makinenin mühim hassası, hususî ziya tertibatı sayesinde sahte çek ve senetleri derhal meydana çıkarabilmektedir. Sahtekarların büyük müesseselerden para çal-mak için bin bir maharetili hileye baş vurdukları bu zamanda bu makinenin icat edilmesi pek ziyade işe yararmaktadır.

Bu sayede birçok dolandırıcı-lar cürmü meşhûr halinde ya-kalanmıştır.

Makinede bir çek teerrübe edilirken

Dünyanın Dört Köşesinde Garip Şeyler

Almanya'da Genç
Kızlar Katili

Yeni Bir

Çocuk Katili

Almanya'da iki sene evvel bir çocuklar katili türemişti. Bir sene içinde beş on çocuk öldür-müş, ortalağa korku salmış.

Bu sene de (Strazburg) şehrinde bir genç kızlar katili türemiştir. Bu adam şimdide kadar biri 20 yaşında bir daktilo, diğeri de bu daktilonun arkadesi olan iki kız öldürmüştür.

Asıl dikkate şayan olan nokta bu adamın hergün polise yarısı Fransızca, yarısı İngilizce yazılmış notlar göndermesi ve cinayetlerini arttıracağını bildirmesidir.

Polis bütün taharriyatına rağmen bu adamı bulamamaktadır. İstrazburg canisi, mektuplarında Dusseldorf canisini taklit ettiğini itiraf etmiştir.

Şehir kadınlarını korku kaplamıştır. Kadınlara ve kızlara, karanlı bastıktan sonra sokaga çıkmamaktadırlar.

Garip Bir

Vasiyetname

İngilterede bir lılandalı ölüken şu menlede garip bir vasiyetname bırakmıştır:

"Cesedimi, su geçmez bir muşamba ile saracakmışınız. Yalnız yüzümü açık bırakacaksınız. Tabut kullanmayacağımı, Cesedimi yedi gün gömmüyeceksiniz. Yedinci gün yüzümü de muşamba ile örtceksiniz. Sonra evde sevdiğim kedinin başını keserek ve mezarına koyacaksınız. Beni de ondan sonra defnedebilirsiniz."

Bu vasiyetnameyi bırakan bir kadındır ve 50 bin lira miras bırakmıştır.

İş Bulmak İçin

2000 Kilometre

Şimdi dünyanın her tarafında işsizlik var, malum. Hele Almanya'da işsizlerin miktarı 6 milyonu buldu.

Avusturyada da miltibis işsizlik vardır. Bu işsizlerden biri iş aramak üzere yola çıkmış. O şehir senin, bu şehir benim diye diye 2000 kilometre yol katetmiş. Birçok günler aç kalmış. Dışarda yatmış, çöllerde kaybolmuş. Fakat nihayet yine iş bulamadan memleketine dönmüş.

Yolda Giderken

Dikkat Ediniz

İngilterede son zamanda kızlara karşı sarkıntılık eden erkekler çoğalmış. Fakat bunlar sarkıntılıklarını bildiğimiz gibi yapmıyorlar. Kalabalık bir yerde kadının çıplak bir yerine bir iğne batırıyor ve morfin veyahut uyuşturucu diğer bir madde atıyorlar.

Son zamanda bu suretle sarhoş edilmiş, yahut bayılmış pek çok kız ve kadın vak'alarına tesadüf edilmiştir. Bu şekilde tecavüzün günden güne tehlike teşkil eden bir şekil aldığını söylüyorlar.

HARUNÜRREŞİT

36

Yazarı: * * *

Tarihin Esrarengiz Sayfaları

Mamafih vezirin nihayet bir ecir, aylıklı bir köle ve kendisinin halife olduğunu hatırlamakta gecikmedi. Asabi bir hareketle anahtarı çevirdi, kapıyı açtı, metanetine sahip olduğunu Yahyaya da göstermek fikrile başını çevirdi, emir verdi:

— Beni takip ediniz!

Ortadan çekilmek üzere bulunan güneş, o büyük odaya esmer bir renk doldurmuştu. Yıldızlı tavanlar, resimli duvarlar, sırmalı perdeler, altın sedirler ve herşey, bu esmerlik içinde boşluğa asılı kalmış birer leke gibi görünüyordu. Harun, bir adım attı ve henüz eşikte bulunan Yahyaya döndü:

— Zübeydenin yadigarı gece olacak! Burada karanlıktan başka birşey yok.

Ve müteakiben bir adım daha attı ve kapı dibinde can vermiş olan kızın cesedine carptı. O vakit şaşaladı, daima ileriye, yükseklere bakan gözlerini yere çevirdi ve hayretle haşyetin birleşmesinden mütevellit tüyler ürpertici bir tahassüs içinde homurdandı:

— Vay mel'üne vay, bana bir mezarlık hediye etmiş!

Yahya, kısmen yanyana, kısmen üstüste, kısmen de dağınık surette uzanıp kalmış olan sekiz ölüyü görünce mevkiini hatırladı:

— Müsaade buyursanız, dedi, dışarı çıkayım, efendimizin emirlerini bekliyorum.

Harun, perişan bir sesle kekeledi:

— Hayır, hayır, gitme, yanımda kal. Zübeydenin eserini beraber gözden geçirelim.

Bunun üzerine Yahya ilerledi, ölülere basmamaya itina ederek köşedeki şamdanların yanına gitti, acele acele onları ateşledi ve sahneyi bütün fecaatle meydana çıkardı.

Altın tepsi, altın surahi, altın kadehler, billür kâse, o büyük odaya - eski zamanlarda bir takım eşya ile doldurulan mezarlar gibisüslü bir elem veriyordu. Yahya, bu tantanalı mezarın kiskançlıktan, kinden örüldüğünü sezdi, geriledi. Harun, ilkin mütehayyir ve mütehevvir, sonra kırgın ve müteessir etrafına bakındı:

— Lânetullahi alezçalimin, dedi, Zübeyde zulüm işlemiştir ve zulüm görmelidir!

Sonra kızları Yahyaya gösterdi:

— Bunlar, dün gece benim yüz verip iltifat ettiğim, yanımda biraz müddet alkoyduğum kızlardır. Kendilerine bugün ikşam etmek niyetinde idim. Hain Zübeyde zavallıyı öldürmüştü.

Ve birdenbire Yahyanın ellerini tuttu:

— Söyle babacığım, dedi, şimdi ne yapacağız?

— Hiç!

Vezir Yahya, Halife saraylarında yapılan cinayetlerin tarihçesini, tacidar canilerin ancak ve ancak cezasız kalabileceklerini bir kelime ile anlatmış oluyordu. Harun, biraz düşündü ve dalgın dalgın mırıldandı:

— Cakkın var Yahya, yapacak bir şey yok. Zübeyde haklı idi ve ben haksızdım. Onun hakkını bu ölümler ödediler, benim haksızlığımın cezasını da yine bunlar çektiler.

Ve son bir tahassüs olmak üzere arapça bir beyit okudu;

— Ölüm bazan zıfak odasını mezar yapar. Sen ey gelin, bahındaki bahar güneşile ölümü geri çeviremezsin.

Yahya, dudaklarını ısırarak halifenin bu yersiz tefelsüfünü dinliyordu. Fakat vicdanı, azap

ve ıstırap içinde idi, biran evvel oradan ayrılmak istiyordu.

— Çıkalm efendimiz, dedi, uzulüyorsunuz. Unutmak iyidir ve unutmak için görmemek lâzımdır.

O gecenin yarısına doğru sekiz ölü, sekiz çuval içinde saraydan çıkarılmışlar ve Dicle'nin derinliklerine gömülmüşlerdi. Aynı saatte Harun, nebiz içip kızlarla rakediyor ve Zübeyde de nedimi maymuna kendi tombul ayaklarını öptürüyordu.

(Arkası var)

Mançuride İsyan

Yeni Hükümeti Devirmek İstediler. Japonlar De Memnun Değil

Çin-Japn ve umumiyetle bu devletlerin ihtilâfına ait şu malumat gelmiştir:

Şanghay 12 — Buradaki 9 cu

Japonya Ve Mançurinin Tasdiki

Şanghay, 12 — Japon kabininin fevkalâde bir içtimamda yeni Maçuri devletinin tasdikine ait nihai bir karar verilmeden evvel, yeni rejimde dokuz devlet muahedesini ihlâl edip etmediği

Japan fırkasile muhtelit livası çekilse bile mecmuu 35000 e bağı olan 14 ve 11 inci Japon fırkaları şehir etrafında kalacaklardır.

noktasından tetkik edilecektir. Mümtaz Japon ricalinden Prens Sayionjinin ayın 14 dünde kiral tarafından kabul edileceği ve Şanghay Mançuri meseleleri hakkında kendisine izahat vereceği tahmin edilmektedir

Mançuride Bir İsyan Çıktı

Moskva 12 — Amur nehrinin sağ sahilinde Blagoveşenk'in karşısında bulunmakta olan Çin kıt'ası yeni Mançuri hükümetinin bayrağını görerek münfeil olmuş ve isyan etmişti. Kıyam, şiddetli bir top ateşi ve mitralyöz bombardmanı ile başlamış, birçok mermer Blagoveşenk'e düşmüştür.

4 Çin Banka, hapishane ve

mağazaları yağma edilmiştir. Japon konsolosu ile bir Japon tebaası ve Çin Devleti Bankası memurları ve aileleri Sovyet hududunu geçerek Blagoveşenke iltica etmişlerdir. İngiliz Gümrüğü Müdürü ve ailesi de tecavüze uğryanlar arasındadır. Sovyet Konsoloshanesi memurları Blagoveşenke nakledilmiştir.

Cemiyeti Akvam Kararını Verdi

Cenevre 12 — Cemiyeti Akvam büyük Meclisi heyeti umumiyesinin içtimai saat 18 de açılmıştır.

— "Komsiyon, karar projesinin suretini kabul etmiştir," Reis bunu söylemiş ve hiç kimse söz istememiştir.

Bunun üzerine tayini esami ile reye müracaat edilmiş, 45 devlet evet cevabı vermiştir. Çin ve Japonya müstenkif kalmışlardır.

Bunun üzerine ve proje mucibince Çin - Japon işile meşgul olan 19 kişilik komisyonun intihabına geçilmiş, şu netice alınmıştır:

İsviçre, Felemenk, Portekiz, Macaristan, İsviç ve Çekoslovakya. Bundan başka Belçikanın da azası bulunacaktır. Daimi aza komiteye dahildir.

Reis M. Himans, iki taraftan gerek büyük meclisin ve gerek bütün cihanın ümitlerini boşa çıkarmamalarını ısrar ile rica etmiştir. Komisyon önümüzdeki haftanın ilk günlerinde toplanaacaktır.

M. Stimson Diyor Ki

Vaşinton, 12 — Amerika Hariciye Nazırı M. Stimson Cemiyeti Akvam heyeti umumiyesinin verdiği karardan memnun olduğunu beyan etmiştir.

Ve demiştir ki:

Teşekkür

Sevgili, faziletli ve daima neşeli anaçığımızın ölümü ile gönüllerimizde açılan matem ve ıstırap yarasını sarmağa koşan sevdiklerimize ayrı ayrı mukabeleye gücümüz yetmiyor. Onun için bizi tesliyeye koşan mektup ve telgraf gönderen aziz dostlarımıza karşı ödemeye mecbur olduğumuz şükran borcunu şu satırlara yüklüyoruz.

Varolsunlar ve Tanrı onlara acı göstermesin.

Rahmetli Tevhide Hanımın çocukları: Münire, Nazire, Mazhar, Nurettin, Cemalettin.

Beşiktaş Park Sinemasında San'atkar Naşit Bey ve komik Şevki Beyler birlikte Cumartesi günü akşamı saat 9,5 ta ilk defa (ACEMİ PIYADE) Yeni vodvil 3 perde varyete, solo, canbaz, raks

Bu hafta her halde görülmeğe lâyık olan film JOHAN STRAUSS'un meşhur ve mükemmel opereti

YARASA YARASA

(La chauve - Souris)
Fransızca kopyesi

(Die Fledermaus)
Almanca kopyesi

ARTİSTİK'te

OPERA'da

MAURICET
MARCELLE DENYA
PIZANI

GEORG ALEXANDER
HANS JUNKERMAN
BETTY WERNER

ANNY ONDRA - İVAN PETROVITCH tarafından.

Sinemada muharrirlerin en tuhafı tarafından yazılan eserlerin en KOMİĞİNİ görmeye hazırlanınız: ANDRE DAHL'in eseri

DAHA ÖLMEDİN Mİ?

(Quand te tues - tu ?)

Çarşamba akşamı ELHAMRA SINEMASINDA

Bugün görülecek filmler

ELHAMRA sinema
sında

MELEK sinemasında

"Küçük daktilo, filmi başlıca müessir
ARMAND BERNARD

MARCEL ACHARD'ın
müessir piyesi

Dünyanın en büyük tenoru

TINO PATIERA

ile beraber

HAYDUT AŞKI

(Fra Diavolo)

filminde şizleri ağılatırcasına güldürecektir.

GÖNÜL KİMİ
SEVERSE

(Mistigri)

(Comedie Française) den

MADELEINE RENAUD

tarafından fevkalâde temal edilmiştir.

ASRİ SINEMADA

Silâh tehdidiyle bir sirkat vak'ası olmuştur.

JOHN GILBERT bu esrarengiz vak'anın tafsilâtını
SAHRA GECELERİ

(Les nûter du desert)

Şaheserinde izah edecektir.

İsveteni: ANASTAS ile YENİ TÜRK BALETİ yeni repertuarında ve meşhur Türk dansörü SAİT EDİP ile arkadaşları FERNANDA eksantrik numaralarında.

Tiyatronun bir şaheseri...
Sinemanın bir şaheseri...

Romance

GRETA GARBO
SOLMUŞ GÜLLER

(Romance)

filmde Çarşamba akşamı

MELEK SINEMASI

salonunu hincahine dolduracaktır.

HENRY DE LA FALAISE
tarafından vücuda getirilen

Kiral Eğleniyor

(Le Roi s'amuse)

Fransızca sözlü film

Arzuyu umumî üzerine

Bugün akşam
saat 21,30 ta

YALOVA

TÜRKÜSÜ

Musikili komedi

Bestekârı:
Hasan Ferit

Nakili:
İ. Galip

Salı günü: KAFATASI

Şehzadebaşı Raşit Rıza

Tiyatrosunda

Bugün akşam
saat 21,30 da

OTELLO

5 perde 2 tablo

Şeksprin şaheseri
Tenzilât kartları muteberdir. Talebeye, sabitana, muallimlere birinci 50 Duhulye 30

Görmeyenlere son fırsat

Hilâl ve Millî

sinemalarında

Bu hafta pek büyük muvafakiyetlerle irae olunan

ÇANAKKALE

sesli, sözlü hakiki Türk harp filminin

BUGÜN GÜNDÜZ VE GECE

son gündür. Film harice gideceğinden bir daha ne İstanbul ve ne Beyoğlu sinemalarında kat'iyen gösterilmeyecektir.

Yarınki Pazartesi Gündüz

Vukubulan arzuyu umumî üzerine

Talebe matinesi:

Duhulye 20 kuruş.

Borsa Fiatleri

Kambiyo	Kapanış		
Fransız Frangı	12	06	00
İngiliz lirası	007	69	00
Dolar	0	47	42
Liret	9	16	50
Belga	3	39	21
Drahml	35	94	75
İsviçre frangı	02	44	25
Leva	64	05	00
Florin	1	17	77
Kuron Ç.	14	66	66
Şiling A.	4	05	00
Pezata	6	20	00
Mark	2	00	00
Zloti	4	24	83
Pengo	3	92	15
Ley	80	39	00
Dinar	26	79	00
Çervonets	—	—	—

Tahvilât

Kapanış

İ. Dahill	00	00	00
D. Muvahhide	54	75	
A. Demiryolu	28	10	

Borsa Harici

Altın	9	28	
Mecidiye		49	50
Banknot	2	32	

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ...

Enver Paşa, Abdülhamide Zatı Şahanenin Selâmlarını Bildirdi

Âbit Efendinin Mülâzimesaniliğini Tebşir Etti

NAKLİ ZİYA ŞAKIR

Her hakkı mahfuzdur

— 258 —

Abdülhamit, memnuniyetini izhar eden bir tebessümle cevap verdi:

— Evet.. Efendi, söyledi, eh, böyle olmalıdır ya... Merhum amcam Sultan Aziz, bizi yanından hiç ayırmaz, nereye gitse beraber götürürdü. Bize sık sık nakten de muavenet ederdi. Allah gani gani rahmet etsin. Çok temiz kalpli idi. Ah, ah.. Amıcam, o akibete uğramaz.. Lâkin onu, mukarripleri lisana getirdi. Allah cümleyi (Sui karin) den muhafaza etsin... Benim sukutuma, başıma bu kadar felâketler gelmesine de mukarriplerim sebep olmadı mı?..

Aldıkları rüşvetlere, yaptıkları birçok fenalıklara ben kurban oldum.

Hele oturunuz da birer kahve içelim...

Oturuldu. Cıgaralar yakıldı. Abdülhamit, tekrar söze başladı:

— İmparator çok tuhaf bir Adamdır. Bir yerde uzun müddet duramaz. Gezmesini çok sever. Bakınız, İstanbula geleli kaç saat oldu. Daha yorgunluğunu bile çıkarmadan, biraz evvel boğaziçine doğru geçti.

Her halde yazlık sefarethane-ye gitmiş olacak.. O da benim gibi banyo meraklısıdır. Günde, birkaç defa banyo yaptığı olurmuş. Ben makamda iken, misafir geldiği zaman, onun ikametine tahsis olunan daireye güzel bir banyo yaptırmıştım. Buna pek memnun oldum. En çok sevdiği yemek, Omet ile bizim pilâvıdır. Tuhaf değil mi Avrupalıların ekserisi böyledir. Pilâva bayırlar. Hem de çok yerler.

Bir gece süferaya bir ziyafet veriyordum. Almanya sefiri Baron Mareşal da davetli idi. Yemekte pilâv geldiği zaman tabağına o kadar pilâv doldurdu ki, ben hayrette kaldım.

— Acaba bunu nasıl yiyecek? Diye bakıyordum. Ne dersiniz, bir tek piriç tanesi kalma-yıncaya kadar hepsini yedi. Ben olsam, muhakkak mide fesadına uğrar, belki de çatlardım.

Abdülhamit birdenbire durdu ve hatıra gelen bir şeyi sordu:

— Abit Efendiye sordum. Bizim çocuklardan kimse gelmemiş, öyle mi?..

Doktor da, Abit Efendinin cevabını tasdik etti. Buna Abdülhamidin çok canı sıkıldı. Başını sallıyarak:

— Bilirim.. çok soğuk şeylerdir. Bu gibi yerlere, kalabalık insan içine girmeyi hiç sevmezler.. Birbirine karşı da böyledirler. Kendilerine o kadar tenbih eder, birbirlerini sık sık zivaret

etmelerini, daima, hüsnü suretle geçinerek sevimlerini söyledim. Faide etmedi. Halbuki, biz böyle değildik. Merhum biraderle gece gündüz beraberdik. Bir, içtiğimiz su ayrı giderdi. Ah, o bendegân.. O bendegân yok mu?.. Ne yaparsa, hep onlar yapar.

Derin derin içini çekti ve biraz evvelki duasını tekrar etti:

— Allah, cümleyi fena mukarriplerden esirgesin...

16 Teğrinavvel 917

Abdülhamitten, bu sabah yine biraz kan geldi. Fakat, artık kendi kendine teselli verdi:

— Çok şükür, karnımda ağrı yok. Dizanteriye benzemiyor. Her halde, basur memelerinden olmalı.

Maamafih, ihtiyaten hafif yemek yedi: Biraz köfte, biraz kabbak, küçük bir tabak ta mahallebi...

★

Saat beşte, Enver Paşa geldi. Salon kapısında istikbal eden Abdülhamit de evvelâ, askerce bir selâm verdikten sonra sarıldı,

elini öptü. Abdülhamit te mültefi-tane sözlerle omuzlarını okşadı:

Enver Paşa; evvelâ selâm-şahaneyi tebliğ ettikten sonra tarafı eşrefi hazreti padişahiden Abit Efendiye mülâzimesani rütbesi tevcih ve ihsan buyurulduğunu tebşir etti.

Abdülhamit, buna beyanı memnuniyet ederken Enver Paşa sözüne devam etti:

— Zatı Şahane, bir şey arzu buyurulup buyurulmadığını soruyorlar.

Dedi. Abdülhamit, mahzunane içini çekerek cevap verdi:

— Teşekkür ederim. Himmetlerle bir şeyimiz eksik değil. Gece, gündüz muvaffakiyetine dua ediyorum. Böylece arzeder-siniz.

Enver Paşa, tekrar söze başladı:

— İmparator Hazretleri de bilhassa selâm ediyorlar. Zati humayunlarına karşı kadimdenberi mevcut olan dostluğu unutmadıklarını arzetmemi söylediler.

(Arkası var)

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söyliyelim...

ALİ BEY; Neşeli ve işgü-zardır. İşlerini çabuk görür, aceleyi ihtiyar eder. Herşeye uysallık göstermez. Eğlenceyi sever. Söz altında kalmaktan çekinmez. Sessiz ve sakin değildir. Mücadele ve münakaşadan çekinmez.

BİR KARİLMİZ; Çekingen ve tutuktur. Atlıgan ve sokulgan değildir. Kendini takyit eder, serbest hareketlerde bulunmaz, fazla düşünür, ve saygı sayar. Hayatta muvaffak olmak meselesine gelince; bunda yalnız rubi ve ahlâki temayüllerimizin tesiri değil; tesa-düflerin de büyük roller oynadığı görülmektedir. Binaenaleyh; bu sualin cevabını vermek oldukça müşküldür. Bunu daha ziyade azim ve iradenize sorunuz, alacağınız cevap derece muvaffakiyetinizi ihsas edecektir. Muvaffakiyet sırlarından bahis umumi nazariyelerden de istifade edebilirsiniz efendim.

KIRKOR EF.; Olduğu gibi görünmiye mütemayildir. Hürriyetini fazla sever, kendini üzüntüye kapılmak istemez. İsterse tuttuğu işi muvaffakiyetle başsarır. Başkalarına tâbi olmaktan ziyade kendisine tâbi bulunmasını ister.

ALİ RIZA B.; Ağırbaşlıdır. Havai meşgalelere râğbet etmez, ciddiye mütemayildir. Tahakküme tahammül edemez, izzetinesif mesailinde hassasiyet gösterir, başkalarına minnet etmekte müstağni davranır.

20 ŞABAN EF.; (fotoğrafının dercini istemiyor) Hayrihah ve babacandır. Herşeyi görmez, kusur bulmaz, müsamahası boldur. Kalenderliğe mütemayildir. Menfaat hususunda hırs göstermez, daha ziyade kanaatkârlığa temayül eder. Usul ve merasime riayet etmekten çabuk sıkılır.

Fotoğraf Tahsil Kuponuna
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

BİZİM DAKTILO

Bugünün Romanı

45

Yazan: Z. Şakir

— Hayır.. karanlıktı, görmedim...

Çocuk yukarıdan seslendi:

— Usta! Karıyı tuttun mu?..

— Tuttum, tuttum.. Kaç tane kırıldı, sen onu haber ver?..

— Hepsini kırıldı usta.. Tepsi bile, yamru yumru olmuş...

Ben, dimdik duruyor ve git-tikçe öfkesi artan kahvecinin, vereceği hükmü bekliyordum.

Kahveci, bir taraftan beni kaçırtmamak için temkinli bir vaziyet aldı, bir taraftan da hesap etmiye başladı.

— Üç kahve filcanı, on beşerden eder, kırk beş.. Üç su bardağı, onlar da sekizlerden, eder yirmi dört.. kırk beş, yirmi dört daha.. eder, altmış dokuz.. efendime söyliyeyim, bir tane çay bardağı, üstündeki küçük limon tabağı ile on iki kuruş.. ne dedik ti, altmış dokuz on iki daha seksen bir... Filcanlardaki üç kahve üçer kuruştan, seksen dört, bir bardak ta çay üç kuruştan seksen yedi. Hadi, on kuruş ta tepsinin tamirine tamam doksan yedi. Çayın limonu da sana caba.. haydi bakalım ver, doksan yediye.. yoksa, buradan bir adım atamazsın...

Damarlarımdaki kanın tamamen kurduğunu hissettim. Dizlerim okadar titriyordu ki: Duvara dayanmaya mecbur oldum... Yavaş yavaş çantamı açtım. Paralarımı çıkararak avucuma saydım. Tamam on yedi buçuk kuruş, beş para çıktı. Bu paraları, kahvecinin avucuna boşalttıktan sonra, hemen kolumdaki saati çıkardım.

— Param çıkışmadı. Her halde bu saat, borcumun üstünü öder zannederim.

Dedim. Kahveci, evvelâ yüzüme ve sonra, saate baktı. Saati avucunun ortasına alıp, tartar gibi bir iki defa salladıktan sonra, tekrar gözlerini kaldırdı:

— Sen, böyle şeylerden kaçacak bir hanıma benzemiyorsun amma.. hele şunun doğrusunu söyle.

Dedi. Zaten, artık hislerimin bütün isyanları, bir bomba gibi patlamak haline gelmişti. Boğula buğula cevap verdim:

— Hayır.. Kaçmadım.. Bunları kırdığım için kaçmıyordum.. Ne olur, kırılan şey varsa, iki filcan olsun.. bunları ödemek, nasıl olsa kabil olur.. Fakat bir alçak, beni korkuttu.. Ben ondan...

Kahveci, derhal sözümü kesti. Biraz bana doğru eğilerek:

— Yoksa, şu Zülfü Beyin yazıhanesinde mi idin?..

Sükûtüm, kahveciye her hakikati anlatmış oldu:

— Hanım.. zaten orada kavgaya, niza eksik olmaz ki... Ne için vardı orada?.. Sen eli, eteği temiz bir kadına benziyorsun...

Ve, başını iki tarafa sallıyarak devam etti..

— Hasbinallah, Yarabbil.. Şu saatini al.. Şu paralarını da al.. Hadi sana da, bana da geçmiş olsun...

Elimle, onun ellerini ittim. Boğazımdan bir hıçkırık gibi çıkan sözlerle:

— Hayır.. Bunlar, senin hakkındır. Benim yüzümden kimseye

zarar gelmesini istemem. Yalnız, duracak halde değilim. Rica ederim, bara yolver gideyim.

Dedim. Fakat o,

— Şart olsun ki, on para almam.. Ne yapalım, bir kazadır olmuş.. Baş, göz sadakası olsun.. Al bacım al.. Bugün dünya yarın ahret.. Dünya ve ahrette benim hemşirem ol.

Diye ısrar etti. Lâkırdıydı, daha fazla uzatacak halde değildim. Verdikleri mi büyük bir mahcupiyetle geri aldım. Derin ve minnettar bir nazarla bu saf ve âlicenap adamın yüzüne baktım. Hanım kapısına doğru yürümiye başladım.

Kahveci daha hala söyleniyor: — Bir diş ehletinin kolundan saatini soyup alacağım da ondan hayır mı göreceğim. Hiç adamlığa yakışır mı bu.. Hay, boynu altında kalası herif hay.. Zavallıyı ne kadar sıkıştırmış ki...

Yüzüme, geniş bir hava çarptı. Gayri ihtiyari, gözlerim yukarı kalktı. Karşıdaki hanım üçüncül kaşındaki pencere açılmış, bir iki kişi başını çıkarmış, bir Zülfü Beyin pencerelerine, bir de bana bakıyorlardı.

Başımı önüme eydim ve bütün kuvvetimi toplamağa çalışarak süratle yokuştan indim.

Eve, yayan gidecek halde değildim. Sirkeçiden, tramvaya bindim... Beynimin içi, bir girdap gibi kaynıyor, müfekeremde canlanan bir takım faciâli düşünceler, birbirine çarpıyor ve hayalimde korkunç alevler yaratıyordu. Şu anda elimde bir kudret olsa, bütün bu koca dünyayı bu alevlerle tutuşturmak, kendimi de kaldırıp o alevlerin ortasına atmak istiyordum.

Neme lâzımdı benim, bu hayat?.. Sanki daktilo olup ta, başım göğe mi erecekti?.. Anneciğimin dizinin dibinde, büyük bir emniyet ve tamamen müsterih bir kalp ile çalıştığım imalâthanenin suyu mu çıkmıştı?..Pek adı gördüğüm ameleliği, bir türlü nefsimi yediremiyerek, daha şerefli bir mevkie çıkmak istemiştim.

Pekâlâ.. Bu şerefli mevkie çıkmak için lâzım olan basamaklar, vicdanım ve namusum mu olacaktı?.. Sait Beyin karısını bir tekmede ezerek onun mevkiine geçmek.. Veyahut, Zülfü Beyin masasına oturarak-rakısını içmem bile meznesinden yiyerek-onu eğlendirmek... Hayır, hayır.. Bunlar, bunlar, benim yapacağım işler değil.

Haydi bakalım Kevser!.. Yol yakinken geri dön. Doğruca, yine bütün imalâthanesine.. Yine senin o mahut (Yaprak Lisesi) ne...

(Arkası var)

Sinema Ve Tiyatrolar

ALKAZAR	— Şehir ışıkları
ALEMDAR	— Kaçakçılar
ARTİSTİK	— Yarasa
A S R I	— Sahara geceleri
ELHAMRA	— Haydut Aşkı
ETÜVA L	— Göl Cehennem
GLORYA	— Sevkiiden sonra
HİLAL	— Çanakkale
KEMAL B.	— Volga sahillerinde
MAJİK	— Solly
McLÉK	— Günül kimi severse
MİLLİ	— Çanakkale
OPERA	— Yarasa
ŞİK	— İstanbul sokaklarında
Kadıköy Süreyya	— Büyük İhtiras
Üsküdar Hale	— Esir Melike
Kadıköy Yeldeğirmen Lüks sinemada	Kamçılı Medeniyet

Cenup Denizlerinde Bir Seyahat Macerası

Altın Peşinde..

Üç Serseri.. Üç Milyoner

Muharriri:
Stakpool

- 2 -

Hagton sordu:

— Bu servet sakın bir maden olmasın!

— Maden mi? Hayır, hayır! Bir iştir, bir iş ki birazdan (Sidney) in en büyük zenginlerinden birine teklif edeceğim. Bu iş tam yirmi senedenberi benim kafamdadır. Bu müddet zarfında bu işi kendi başıma becermek için hep para aramakla vakit geçirdim. Fakat bulamadım.

“Meseleden evvelâ Borneo civarında haberdar oldum. Hemen Timor arazisinin Portekizlere ait olan kısmına geçtim. Bir zengine anlattım. Herif Hollandalı bir aptaldı, gülmekle

iktifa etti, o sıralarda hiç param yoktu, geçinmek için gemilere eşya yükliyen amelenin arasına takıldım. Sonra sıhhi bir sebep dolayısıyla

tayfa olarak Sanfransiskoya gittim. Talih orada da müsait gitmedi. Kapağı Valdiviyaya attım. Ufak tefek iş yaptım. Bir İspanyol ile ortak

olarak bir kumarhane açtım. Bir gün fişleri toplarken bir de baktım ki ortağım paraları derceyp ederek

sırta kadem basmış. Polis te bir baskın yaptı. Kendimi bir gemiye attım. (Liverpool) a

gittim. Vakıa bu şehre gitmek arzusunda değildim. Fakat ne yaparsınız, geminin yolu o tarafa imiş. Mürettebat arasında bulunduğum için çaresiz katlandım..”

Piposunu potininin ökçesine vurarak boşalttıktan sonra devam etti:

— (Liverpool) dan (Newyork) a döndüm, oradan da bu eski müstamereye geldim. Burada da sağa sola baş vurdum. Aklımda hep o iş vardı, bir gözle projeme bakıyor öbür gözle de bana ortaklık edebilecek münasip bir adam arıyordum. Tam yese kapılmak üzere idim ki Market caddesinin bir meyhanesinde karşıma anadan asil doğmuş bir adam çıktı, tıpkı bu dakikada sizinle olduğu gibi o adamla da dost oldum.

Kendisine kafamdaki projeyi açtım, derhal göz kulak kesildi. Bu zatin parası yok ise de burada birçok tanıdıkları vardır. Kendisi Bobbi Tilman adını taşımaktadır.

Bu sabah beni bir sermaye sahibine takdim edecektir. Saat en birde buluşacağız. Eğer iş yolunda giderse Tilman bize

lazımgelen gemiyi ve mürettebatı bulmak için yaratılmış bir adamdır. Çünkü bütün (Sidney) i avucunun içi gibi tanımaktadır. Vakıa bu gibi teşebbüslerde para

faydalıdır. Fakat işi iyi bir neticeye bağlayacak olanlar insanlardır, eğer iyi seçilmiş olmazlarsa işin akıbeti çürüktür.

Hagton doğruldu:

“Mesele Şimdi Sermayedarı Bulmakta, Ondan Sonrası Cepte Keklik...”

— Bu işin ne olduğunu bilmiyorum. Mütecessis görünmek te istemem. Fakat anlaşılabilir sergüzeştlerle dolu bir iştir ve bu işte adama ihtiyaç hâsıl olacaktır. İster misiniz ben de bu işte herhangi bir rol deruhte edeyim?

Makar cevap verdi:

— Neden olmasın? Eğer sert ve müşkül bir hayat sizi korkutmazsa hay hay! Yalnız bana öyle geliyor ki, size insanın önüne çıkan herkese sövlenmeyecek birçok şeyler söyledim. Bunun sebebi munhasıran sevimli oluşunuzdur. Maamafih der-

(Sidney) e henüz ayak basmış bir İngiliz centilmeni haline gelebilirsiniz.

Bir insanın karşısındakine itimat telkin edebilmesi için herşeyden evvel lâzım olan kılık kıyafettir ve surattır. Vakıa Tilman da bu bahiste oldukça iyidir.

Fakat maalesef biraz kusurludur. Babası gemi levazımı satıyormuş, öldüğü zaman oğluna büyük bir servet bırakmış, oğlan bu servetin yarısını yemiş, yarısını da dolandırıcılara kaptırmış, şimdi eli büsbütün boş değil ama.. Pek ağır da değil, güç hal ile ancak karnını doyur-

hal söylüyeyim: İçinde bulunan herkesi zengin edecek bir iş mevzubahs oluyormuş gibi kendinizi hemen hayale kaptırmayınız. Öyle bir şey mevzubahs değildir. Ve şimdiki halde her şey ona bağlıdır.

Eğer adam teklifimi kabul ederse iş yürür, siz de hissene düşen parayı alırsınız. Bu para belki çok olmaz, fakat (Sidney) de bulabileceğiniz herhangi bir işten defalarca karlı olacağımı temin edebilirim.

sonra bana söyleyiniz. Siz gemicilikten anlar mısınız?

— E... Vaktile bir hayli zaman yat gezintileri yapmıştım.

Makar bir kahkaha kopardı:

— Şu İngilizler cidden garip insanlardır. Biraz tembellik biraz da spor içinde büyürler. Sonra müşkül zaman geldi mi, uzak memleketlere gittiler mi bu spor sayesinde kurtulurlar. Tembellikleri o vakit işe yarar. Tahmin ederim ki tüfek kullanmayı da bilirsiniz?

— Evet, zararsız nişan alırım.

— Mükemmel! O halde işe yarıyacağınızı zannederim. Fakat şimdi her şeyden evvel yapılacak şey bu sermaye sahibini ele geçirmektir. Kimbilir belki bana bu noktada da yardım edebilirsiniz. Benim kılığım kıyafetim pek yolunda değil. Halbuki siz iyi giyinmiş bir haldesiniz. Şöyle bir yıkamp saçlarımızı da taradınız mı tekrar

rabifiyor.. Her ne ise, isterseniz derhal işe başlayalım. Ben bir yer tanyorum ki orada kahvaltı edebiliriz. Cebinizde para var mı?

Hagton meteliksizliğini itiraf etmekte en küçük bir utanma hissi bile duymadan söyledi:

— Topu topu iki şilini! (Arkası var)

Barslon Muvaredatı

Hudut ve Sahiller Sıhhat Müdürlüğünden:

13 - 11 - 1931 tarihindenberi Veba vak'ası zuhür etmediği anlaşılın (Barslon) limanı muvaredatına karşı konulmuş olan muayenei tıbbiye ve itlafı far tedbirleri kaldırılmıştır.

★ (Hayfa) (Cezayir) (Filipvil) ve teknil (Tunus) limanları muvaredatına karşı konulmuş olan muayenei tıbbiye tedbirleri kaldırılmıştır.

Yeni Neşriyat

Olimpiyat Çıktı

Olimpiyat Spor mecmuasının bugün çıkan 64 ncı sayısı hafta maçlarını, memleket ve bütün dünyaya ait en yeni spor haberlerini ve mühim makaleleri ihtiva etmektedir.

Periler Mağarası

Nezihe Muhiddin Hanım tarafından çocuklara mahsus (Periler Mağarası) isminde küçük bir hikâye neşredilmiştir.

1914 MUHAREBESİNDE

Almanya Neden yenildi?

Nakleden: *

- 6 -

Yazan: Emil Ludvig

İmparator Ciddî Konuşmadan Hoşlanmıyan Neş'eli Bir Adamdı

1915 senesinde Erzberger İtalyaya gelmişti. Avdetinde İtalyanın Almanya lehinde harbe girip girmeyeceği hakkında edindiği kanaatleri imparatora anlatıyordu.

Mülâkattan evvel baş yaver ısrar ile rica etmişti:

— Ümit ederim ki haşmetpenaha iyi haberler verirsiniz, demişti.

★

İmparatorun kütüphane memuru:

— Harpte İmparator serlevhası altında bir kitap yazmış ve İmparator bu kitabın nüshaları üzerine imzasını atarak maiyetinde bulunanlara hediye etmişti. Alıp bakınız: İçinde yalnız imparatorun otomobil gezintilerini, yemek ziyafetlerini, nutuk söyleyişlerini, madalye dağıtıtlarını görürsünüz. Başka birşeye rastgelemezsiniz.

★

İmparatorun nikbinliği sadece “Mücerret..”, “Kendi başına..” bir hayat geçirmiş olmasından ileri gelmiştir. Amiral Tirpiç diyor ki: —İmparator bittabi neşelidir. Kendisine ciddî konuşmak için, birçok defalar teşebbüs etmiş olmağıma rağmen mümkün değildir.

İmparator bu haleti ruhiye içinde mütteliklerine de saray müdavimlerine yaptığı muameleyi yapıyordu. Muharebenin ilânından üç hafta sonra bir gün Avusturya askerî mümessili (Kont Stürgh) a ansızın:

— Haydi ne duruyorsunuz, ilerleseniz demışti. Bence Arşidük Fredrik harekete geçmelidir.

İmparator bir müddet sonra da Avusturyanın bu aynı resmi mümessiline Alman prenslerinden birinin meşhudatına atfen Avusturyanın kumanda heyetini şiddetle tenkit etmişti.

Avusturya mümessili de maalesef:

— Şüphesiz Avusturya zabitelerinin zihniyeti Alman prensine yabancı gelmiş olacaktır. Şeklinde bir cevap vermekle iktifa etmişti.

Bu basit cevap bile imparatoru hiddetlendirmeye kâfi gelmişti.

★

Plessel, Müller ve Treuter adını taşıyan üç zat imparatorun kulağına gidecek haberleri arzulama göre seçmek suretile gerek sulh ve gerek harp zamanında hükümdarın içine düştüğü hayallerden istifade etmişler, “Giyom..”, u daimi bir uykuda bırakmışlardır. Amiral (Tirpiç) in hatıratında kaydedilen şu hâdiseyi okuyunuz:

Türkiyeden Bir Haber

— “Türkiyeden hususî bir memur gelmişti, İmparatoru görmek istiyordu. Vürudunun haber verilmesini rica etti. Fakat Plessel:

— Türkiyeden daha fazla bahsetmenin imparatorca hoş görülmeceği bahanesile memurun vürudunu bildirmekten imtina etti..”

Türk Hanımları Esirgeme Derneğinin Balosu

Türk Hanımları Esirgeme Derneği menfeatinde ayın on yedinci perşembe günü akşamı Eden meşuresesi salonunda bir balo verilecektir. Biletler Eden meşuresesinden tedarik olunabilir.

Amiral “Tirpiç..” in daha 1915 senesinin mart ayı içinde kaydettiği bu hâdiseye bakarak daha mühim olan diğer yüzlerce hâdiseler hakkında hüküm yürütmek mümkündür. Filhakika işte o hafta içinde idi ki, Türkiyenin mukadderatı ve Rusyanın ablukası taayyün ediyordu. Ve cihan harbinin sür'atle hitam bulması Çanakkale mücadelesinin neticesine tâbidi ve vazifesini müdrük olan bir ordu kumandanının Türkiyeden gelen memur ile konuşması lâzımdı. Alelhusus bu memur bir zabitti. Çok şeyler görmüştü. Bu kat'î ehemmiyeti haiz olan noktada vaziyetin bir gün evvel ne halde olduğunu bilecek mevkideydi.

İmparatorun Meşgalesi

Buna mukabil İmparator ne yapıyordu?. Amiral (Tirpiç) in 1915 temmuzunda yazdığı şu satırları okuyunuz:

— İmparator harita üzerinde muharebenin tarzı cereyanını kalemle işaret etmekte ve bununla vakit geçirmektedir.

Amiral Tirpiç bu müşahadesine şu müteleyayı da ilâve etmiştir: — İmparator bu şekilde yavaş yavaş kendisini uykuya bırakmıştır..”

Filhakika günde yalnız bir saat faal olarak görülmektedir. Alman ordusu, Alman milleti, altmış milyonluk bir halk kütlesi sayını bir misli arttırmıştır, binlerce adam işin yükü altında inlemekte, bitap kalmaktadır.

Cephede düşmanla karşılaşan neferin ne çektiğine gelince onu burada hatırlatmak bile günâhtır. Bütün bu milyonlarca halkın içinde yalnız İmparatordur ki, sabahları vaktini karargâhının bahçesinde rapor dinlemek ve konuşmakla geçirmekte :

— “ İnkârı kabil olmiyan tehlike dolayısıyla..” bütün faaliyet sahasını buraya hasretmektedir, Ögle üzeri de bir saat Erkânharbiye Reisinin mütalealarını dinlemektedir. Bu hususta Hindenburgun yazdığı şu mütaleayı da okuyunuz.

— Ögle üzeri Erkânharbiye Reisinin raporunu dinlemeye hasredilen bir saat müddet de ekseriyetle Alman hükümetlerinin mümessillerini kabul etmeye kasrediliyordu..”

Demek ki askerî istihbarata tahsis edilen bir saatçik zamanın içine siyasi istihbarat ta sıkıştırılmıştı.

(Arkası var)

Bir Ölü'nün Hatıra Defterinden :

HAINLERİN İÇ YÜZÜ

Muharriri:

**

Yüz Ellilikler Nasıl Gittiler, Ne Yaptılar**FİLEZOF RİZA TEVFIK HOCA SABRİYE COĞRAFYA DERSİ VERİYORDU**

— 26 —

Rıza Tefvik, kötü kötü güldü: — Aferin, Kazani zade tencere Bey! - Dedi - hünerinizi ne güzel tesbit ediyorsunuz.

Münakaşa büyüyecekti. Fakat Hoca Sabri, arkadaşlarının gözünü başka noktaya çevirmeyi bildi: — Atınaya çıkacak mıyız?

Rıza Tefvik hiddetini unuttu ve sabık Şeyhülislâmın sözünü tashihe kalkıştı:

— Atınaya değil Pireye çıkacak mıyız, demelisiniz. Buyduğunuz yer, bulunduğumuz yerden sekiz kilometre uzaktadır. Biz Ejn körfezinin şarkındayız, Falerin yanındayız. Karaya ayak basarsak Atik ovasının eteklerine temas etmiş oluruz!

Hoca Sabri, çene itibarile Rıza Tefvikten aşağı değildi. Onun yoldaşlar önünde kendisine coğrafya dersi vermesine tahammül edemezdi.

Bu sebeple: " Atik ovası Sevreden ne kadar uzaktır? demek ve geveze filezofu mahçup etmek istedi, fakat bunu yapmadı:

— Ha Ali hoca, ha hoca Ali; Pire ile Atina da bence öyledir. Maksat, bilgi yarışına çıkmak, birbirimize mini mini dersler vermek değil, karaya çıkıp çıkmamayı tesbit etmektir.

— Elbet çıkacağız. Buraya kadar gelim de Akropolu görmiyelim mi? Belki siz böyle bir ziyarete lüzum görmezsiniz. Fakat ben ki filezofum, Sokratın, Eflâtunun, Aristonun, Fisagorun Ezopun ve daha nice nice üstatların üzerinde " neşri nur ", etikler toprağı selâmlamadan geçemem.

Filozof, yalan, söylüyordu. O dakikada ne Sokratla, ne de Eflâtonla hissen bir alâkası yoktu. O, iyi pişirilmemiş ve çiğ kalmış türlü yemeğini andıran karma karışık felsefe bilgilerinden ziyade siyasetin hergün değişen ve hergün başka bir istikamet alan cereyanlarından menfaat umuyordu. Atınaya çıkmakla o günlere has olan buhranlı vaziyetten bir şeyler kazanmak hulyasında idi. Aynı yumruğun sersemlettiği insanların anlaşması kolay olur! Rıza Tefvik, işte bu kanaatle hareket ediyordu.

Fakat diğerleri de aynı kanaatte bulunuyorlardı. Yaman bir fırtınanın kökünden koparıp attığı ağaçları düşünerek Atina'da, kendilerine benzeyen serder hava âvareler bulunduğuna inanıyorlardı ve bu alâka ile parlak bir kabul, candan bir istikbal görececeklerini zannediyorlardı. Binaenaleyh Rıza Tefviğin teklifini hemen kabul ettiler. Yalnız Hoca Sabri bir noktada tereddüt gös-

Hainler Yunanistana çıkacaklardı. Rıza Tefvik; Sokratın, Eflâtunun, Aristonun, Fisagorun ve nice nice üstatların neşri nur etikleri toprağı selâmlamadan geçmem! diyordu.

terdi: Teşrifat!... O, Yunan hükümetinin paytahtına resmi bir

şahsiyet olarak çıkmak istiyordu. Şeyhülislâmlık, Sadaret Kaymakamlığı, Ayanlık, fırka liderliği gibi sıfatlarının yüreğine aşılıdığı gurur ile böyle bir çıkışa istihkak tevehhüm ediyordu. Bunun için de hükümete haber verilmesini, hariciyenin harekete getirilmesini lâzım görüyordu. Gerçi konuşurken "biz," kelimesini kullanıyordu. Lâkin hakikatte yalnız şahsına hürmet ve itibar edilmesi kaygusunu güdüyordu!

(Arkası var)

Tayyare Piyangosunun keşidesi Bitirildi**Keşidede İkramiye Kazanan Numaraları Aşağıda Okuyunuz****35,000 LIRA**

Kazanan

19253**15,000 LIRA**

Kazanan

45956**10,000 LIRA**

Kazanan

5785**5,000 LIRA**

Kazanan

20109 22079**150 LIRA**

Kazananlar

31038 47473 5383

9888 16435 14094

49472 11371 20800

9791 35633 44895

31044 12191 46507

23962 25000 14639

11036 38570 20659

8436 47687 1685

9510 40921 20752

9552 25973 45274

28197 11529 46652

19334 43897 44937

42627 46078 3551

15657 49440 3092

45117 34696 15343

28940 2436 28957

41564 46298 49480

588 25902 39673

7381 22020 15609

28328 39903 13470

29280 17815 16390

38320 13380 34422

45044 28444 15771

21997 20966 21986

15816 33801 26605

22762 36644 33726

20953 4463 6844

2,500 LIRA

Kazananlar

17725 33001 24834

27053 23518

1,500 LIRA

Kazananlar

47616 32280 1233

8101 23193 43102

35046 39162 36920

1,000 LIRA

Kazananlar

5695 3248 31119

38630 34293 5604

46198 29924 26688

32671 21816 28291

31867 29564 44498

28581 6027 2142

46207

50 Lira

Kazananlar

31646 15135 37684 36686

20916 21021 11191 18554

38095 30158 14721 16778

30644 32263 32559 36679

48903 28442 48394 17691

19353 9079 80661 3402

34524 5376 21650 33758

28948 19235 16106 23435

48589 39215 38585 8517

16980 43199 30106 12192

8943 16103 47979 47589

17684 29451 40342 13307

42427 14232 9560 47904

10700 15903 33479 45946

17234 39151 20621 45441

5074 37252 17163 32481

23486 11977 15871 48730

14139 33805 26131 17069

14184 934 22697 29631

33191 32679 38619 23115

21672 27319 20954 44162

22399 46974 35365 22209

48390 4329 38508 29069

33276 13724 3123 16838

6498 1324 1048 8073

8550 25972 37671 33817

26433 20236

23699 28024 46764 49830

41037 35285 15953 33830

12057 12383 29569 27145

Bu Akşam Radyoda Neler Dinliyeceksiniz**13 Mart 932 Pazar**

Istanbul— (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon, 19,5 Darü'ttâlim heyeti 20,5 gramofon, 21 Kemal Niyazi Bey heyeti, 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 20,15 Berlinden naklen konser.

Brüno — (341 metre 36 kilovat) 19 dan itibaren Pragdan nakil.

Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 19,45 konferans, 20,15 Berlinden naklen konser.

Bükreş — (394 metre 16 kilovat) 19,40 gramofon, 20 radyo orkestrası, 20,30 gramofon, 20,45 şarkı.

Belgrat — (429 metre 2,5 kilovat) 19,30 konferans, 20,10 Güzel Helenâ opereti.

Roma — (441 metre, 75 kilovat) 18,30 İngilizce şarkılar, 20,10 gramofon, 20,45 şarkı konseri,

Prag — (488 metre, 120 kilovat) 20 şen gece, 21 Musiki İttihadı Cemiyetinin konseri.

Viyana— (517 metre, 20 kilovat) 19,35 kora konseri, 20,35 canbas prenses isimdeki operet.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 19,30 Milli Macar şarkıları, 20,45 konser.

Varşova— (1411 metre, 158 kilovat) 19,45 müsahabe, 20,15 halk konseri, 23 dans havaları.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 20 siyasi konferans, 20,15 orkestra.

14 Mart 932 Pazartesi

Istanbul — (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon, 19,5 Vedia Rıza Hanımın iştirakile saz, 20,5 Darü'lbedayi san'atkarları' 21 Belkis Hanımın iştirakile saz, 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 19,30 haftanın vak'aları, 19,45 askeri muzika, 21,15 tarihi simalardan: Napoleon.

Brüno — (341 metre, 36 kilovat) 19,20 halk kabaresi 20,20 bir perde-lik komedi, 20,55 Pragdan nakil.

Mühlaker— (360 metre, 75 kilovat) 19,45 Franforttan nakil, 21,15 dört kişilik konser.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 20 salon orkestrası, 20,30 koferans 21,15 Madam Cellanın konseri.

Belgrat — (429 metre, 2,5 kilovat) 19,30 jimnastik, 20 Milli şarkılar, 21,20 trio 22,40 akşam konseri.

Roma — (441 metre, 75 kilovat) 20,15 gramofon, 21 bizzat Rişar Strawsin idaresi altında konser.

Prag — (488 metre, 120 kilovat) 19,20 bir vak'adan nakil, 21,05 konser 22,35 gramofon.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 18,45 Arien, 20,10 şen msiki, 21 gothe hakkında konferans 22,30 dans havaları.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 19 Çigan orkestrası, 19,40 yüksek musiki mektebinden nalen konser.

Varşova— (1411 metre, 158 kilovat) 20,15 halk musiki, Macar şarkıları,

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 20 günün vak'aları, 20,30 senfoni.

Dikkat:

Derecette olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatı Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tatbiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman, İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

30 LIRA

Kazananlar

44639 25953 42345 42716

32103 2317 647 48924

10104 24397 20875 34439

42989 8440 18933 24804

29243 22283 23649 26534

3891 18306 31139 30197

20772 1449 49203 28810

21977 47481 20506 42759

43150 4554 10052 49759

3599 38073 17351 11623

20135 18483 11175 39759

20503 35986 35157 35667

30719 41156 20505 8808

16081 12664 49047 45916

22027 31453 3568 37056

37441 7946 40444 19601

44335 316 22651 23725

11241 2658 41853 12980

21371 49874 40999 46813

25685 47365 31334 15218

35956 41123 15454 14520

41662 41215 2065 47163

20540 38647 40501 40877

40861 2502 2783 7467

33911 23209 25553 31580

30405 3822 11967 9828

43017 28150 37330 29656

40504 16484 3144 26675

34839 10836 32194 38482

42521 35155 14697 43690

19182 39505 1146 37171

49579 17122 42940 41139

1725 44010 6159 18637

3091 25813 2267

33859 7322 21641 17328

11923 30816 47987 32152

14998 15576 10724 39597

32708 8446 35226 38993

16325 8924 12519 14068

3355 33901 18043 35955

29965 29047 20252 32560

43299 8915 31537 17032

6561 16434 45828 11998

18760 38577 46773 18295

18884 15290 44035 27788

1003 38465 7526 722

11651 4108 44427 39927

32860 25712 14206 44485

22312 24932 25763 45067

13423 5124 25549 31208

7503 42692 259 46153

45397 8309 1331 42'5

14536 36400 1852 39689

18555 13660 47910 37720

35144 48924 15564 9103

13228 725 13036 5056

45858 23603 15837 38068

6120 15072 18326 48195

3613 25286 34201 7155

22213 4028 8544 38863

17305 34012 46512 16261

7121 25329 39967 21168

49885 31401 17768

19988 20083 4492 58339

33725 22860 40857 22437

24198 26479 39061 27140

34169 10387 18033 1279

37613 13314 17463 42337

15178 24644 29908

14366 36565 38 18766

42147 9921 9276 7298

17958 40291 28147 16749

14607 27199 34659 24431

28192 33642 31020 9641

15737 6137 19453 23246

Hasan Kolonyası

Halis limon çiçeklerinden mustahzar 90 derece bir harikai san'attır. İriyat âleminde menendi ve naziri yoktur. Hasan mustahzarat fabrikası mühürüne dikkat. Taklitlerinden sakınıniz. HASAN ECZA DEPOSU

Güzel Hikâyeler

İnsanı güldüren, bayıltan

Merak ve heyecan veren hikâyelerin neşrine başlandı
Birinci hikâye

Kafese koyan kadın

Çıktı diğerleri de peyderpey neşredilecektir.

Beheri yalnız beş kuruştur.

Satış yeri: Türk Neşriyat Yurdu.

Türk Neşriyat Yurdu

Aşçıbaşı Yeni Ev Kadını Yemek kitabı

çıkıtı

Fiati yalnız beş kuruştur.

Merkezi Türk Neşriyat Yurdu. Posta kutusu 443

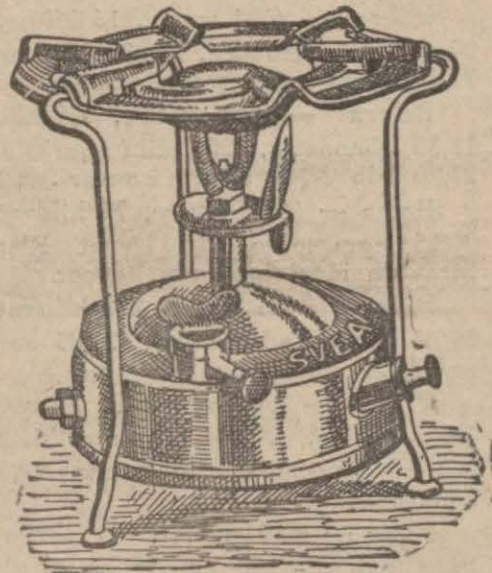
Posta kutusu 443

Telefon: 20418

DIŞ Mutahhar Tabibi Muammer

Sirkeci İstasyon karşısında
Nemli Zade Han birinci kat.

OKSİMANTOL
ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ
HASTALIKLARINA KARŞI

SVEA

GAZ OCAKLAR

FENNİN EN SON İCADI

İDARELİ ve DAYANIKLIDIR

Bunları Her Yerde İsteyiniz.

Umumî Deposu:

JAK. Y. LEVİ

Çiçekpazarı, Altıparmak Han
Altında, İstanbul.

Sihhatinizi muhafaza ediniz!

ASİPİN KENAN

KOMPRİMELERİ

Grip, soğuk algınlığının, baş
diş ağrılarının en birinci ilâcıdır.

İstanbul Evkaf Mü- dürlüğünden:

Kazası	Mevkii	Kilosu	Nevi
Çatalca	İstiranca vakıf ormanlarının tahtaköprü ile Kütüklümekân arasında vaki orman kıtasında	200,000	kömür
"	İstiranca vakıf ormanlarının (106) hat boyunda ve iki parça orman kıtasında	60,000	"
"	İstiranca vakıf ormanlarının Süpürgealan orman kıtasında.	100,000	"
"	İstiranca vakıf ormanlarının Kasap Yorgi çeşmesi civarında.	100,000	"
"	İstiranca vakıf ormanlarının Hamzadere orman kıtasında.	250,000	"
Şile	Avcıkoru vakıf ormanlarının Tefekliâğıl orman kıtasında.	20,000	"
"	Avcıkoru vakıf ormanlarının Eğridere mevkiinde.	30,000	"

Balâda muharrer mahallerde orman kıtalarında miktarı muharrer imal olunacak kömür müzayedeye çıkarılmıştır. Müzayedesi 20 mart 932 pazar gününe kadardır. Yevmi mezkûrda saat on dörtte ihalesi icra olunacaktır. Şartnamesini öğrenmek ve müzayedeye iştirak etmek arzusunda bulunanlar İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Orman ve Arazii vakfiye İdaresine müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul Evkaf Müdürlüğünden:

Elecek mandırası vakıf ormanları dahilinde vaki kal sahasından kat'i ve imal edilecek bin kantar kadar kömür 26 mart 932 cumartesi gününe kadar müzayedeye konulmuştur. Almak isteyenler Evkaf Müdüriyetinde Orman Arazi Kalemine müracaat eylemeleri.

İstanbul Gümrük Muhafaza Müdürlüğünden:

1 — İdarenin Cibalıdeki tamir atelyesine konacak olan merakibi kızağa çekmeğe mahsus İrgat, Elektro motör ve muktazi teçhizat keşfi mucibince pazarlığa vazedilmiştir.

2 — Pazarlık 17 mart 932 perşembe günü saat 14 te icra kılınacaktır. Taliplerin yüzde 7,5 teminatlarla birlikte Muhafaza Müdürlüğünde hazır bulunmaları.

SELÂNİ BANKASI

Tesis tarihi 1898

Sermayesi Tamamen
tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İSTANBUL
TÜRKİYE'deki Şubeleri:

GALATA İSTANBUL, İZMİR,
SAMSUN, ADANA, MERSİN
YUNANİSTAN'daki Şubeleri:

SELÂNİK, ATINA,
KAVALA, PİRE

Bilümmün banka muamelâtı. Kredi mektupları. Her cins nakit üzerine hesap küşadı. Hususî kasalar icarî.

BAHRİSEFİT

Felemenk Bankası

İSTANBUL ŞUBESİ

İdare merkezi: AMSTERDAM

Mezun sermayesi:

25,000,000 F L.

Tediye edilmiş sermayesi:

5,000,000 F L.

İhtiyat akçesi:

3,250,000 F L.

Galatada Karaköy palata Telefon: Beyoğlu 3711-5 İstanbul tâli şubesi:

"Merkez Postanesi İttisalinde Allalemel han" Telefon: İst. 563

Bilümmün banka muamelâtı

EMNİYET KASALARI İCARİ

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. SEMİRAMİS EKREM H.

Beyoğlu Mektep sokak

Telefon B. O. 2496

İstanbul Gümrükleri Mu- hafaza Müdürlüğünden:

1 — Gümrük muhafaza memurları için (Bir kasketle bir ceket ve pantolondan ibaret) 718 takım elbise pazarlıkla münakaşaya konulmuştur.

2 — Pazarlık 20 Mart 932 tarihine müsadif pazar günü saat 14 te İstanbul'da Gümrük Muhafaza Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Mühürlü lâzime ve kumaş parçaları ile dikilmiş takım nümunelerini her zaman için Müdüriyete müracaatla görülebilirler.

4 — Şartname nüshaları Ankara'da Gümrükler Umum Muhafaza Kumandanlığı Kaleminden ve İstanbul'da Gümrük Muhafaza Müdüriyetinden alınacaktır.

5 — Taliplerin şartnamesini alarak ve nümunelerini görerek ve şerik iseler vesikalar ile birlikte ve % 7,5 teminatlarla beraber belli gün ve saatte pazarlıkta bulunmaları.

BAYGINLIĞA ÇARPINTIYA
NEVROL CEMAL
EMSALSİZ BİR SINIR İLACIDIR

Çanakkale vilâyetinin Ayvıcık kazasının Çamurcuk ve kuruahlat Devlet ormanından her sene 3210 kantar çıradan iki sene 6420 kantar çıranın beher kantarı 15 kuruş muhammen bedeli üzerinden talibine ihale edilmek üzere müzayideye konulmuştur.

Müzayide ve ihale açık olarak ve 661 - 719 N. lu kanunların ahkâmı umumiyesi vechile 27 - 3 - 932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Çanakkale vilâyetinde orman satış komisyonu huzurunda icra edileceğinden taliplerin 966 lira sermaye vaz'ına mali iktidarlarını gösterir ticaret odası vesikasını ve muhammen bedelden aşağı olmamak şartile vereceği bir senenin bedeli miktarının % 7,5 nispetindeki teminatı muvakkatasını muhtevi teklifnamelerini ihale kanununun 10 uncu maddesi sarahati dairesinde mezkûr saata kadar komisyona tevdi eylemeleri ve şartname ve mukavele-name sureti musaddakalarının Ankarada orman umum müdürlüğü ile İstanbul ve Çanakkale orman müdüriyetlerinde ve kaza muamelât memurluklarından aranılması ilân olunur.

50 Lira

6 Mart pazar günü Göztepe ile Beyoğlu Parmaklıpısı arasında aile hatırası sıra taşlı bir bilezik kaybedilmiştir. Bulup getirene elli lira verilecektir. Ankara caddesi 15 numaraya getirilmesi veya telefonla 21933 malûmat verilmesi rica olunur.

ZAYİLER

Kadıköy Askerlik Şubesinden aldığım terhis tezkeremi ve nüfus kâğıdımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadığı ilân olunur. Kartal Kazası Kurt köyünde Emin oğlu Salih 1315

Ş Çatalca Askerlik Şubesinden aldığım terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Şişhane caddesinde Gümüş Kervan sokak No. 3 Bakır

Ş Kadıköy Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi ve nüfus kâğıdımı zayıfttım. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Kartal Kazası Kurt köyünden Ahmet oğlu Kadri 1315

Ş Gelenbevi Mektebinden aldığım 434 No. 18-12-1931 tarihli tasdiknameyi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. H. Cahit

Kulak, Boğaz, Burun Mütehassısı

Dr. Ekrem Behçet

Beyoğlu, Mektep sokak 1

Telefon: 2496

SON POSTA

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazete-1

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE ECNEBİ

1400 Kr. 1 Sene 2700 Kr.

750 " 6 Ay 1400 "

400 " 3 " 800 "

150 " 1 " 300 "

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp